

Belvárosi Harangszó

A SARKAD-BELVÁROSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG IDŐSZAKOSAN MEGJELENŐ LAPJA

XIII. évfolyam 1. szám

2025. március

Kedves Olvasó!

A kapcsolatok határozzák meg földi életünket. Kapcsolatok nélkül az ember nem tud élni. Kell valaki, akihez kötődik, aki szereti, és ő is viszonzszeretheti, aki által úgy érezheti nincs egyedül. A legfájdalmasabb megtapasztalás a magány, az elhagyatottság. Jézus is a kereszten így kiált fel: *Én Istenem, Én Istenem, miért hagytál el engem?* Nem akarunk egyedül lenni, mert kapcsolatra lettünk teremtve, és a kapcsolataink azok, amelyek formálják, alakítják az életünket.

A kapcsolatainkat azonban megkülönböztetjük és kategorizáljuk, vagyis meghatározzuk, kihez milyen viszony fűz minket. Vannak érdekkapcsolatok, melyeket az érdekek, a számítások tartanak fenn. Vannak lazább kapcsolatok, akikkel valamilyen módon összehozott az élet, de nem alakult ki szorosabb kötődés. Ez lehet munkahelyi, szomszédi, vagy épp hivatali kapcsolat. Ám valójában ezek a kapcsolatok nem azok, amelyek tényleg formálják az ember életét. Sokkal inkább a szeretetkapcsolatok határoznak meg bennünket, amelyek akár vérségi, akár másmilyen okból, de egy másik emberhez fűznek. Ilyen lehet a szülő és gyermek, nagyszülő és unoka, vagy épp a házastársak között.

Kapcsolataink fenntartásában elengedhetetlenül fontos a beszéd, a kommunikáció. Ám a világunkban épp ezzel van a legnagyobb baj. Bár valamiféle kommunikációs forradalom kellős közepén élünk, mégis egyre nagyobb zavarral küzdünk. Ugyanis az emberek elfelejtkeztek arról, hogy beszélgessenek, hogy megbeszéljék egymással a dolgaikat. Ez pedig épp a szeretetkapcsolatokban a legfájdalmasabb. Olyan nincs, hogy kommunikáció címen csak Messenger üzeneteket írunk egymásnak. Nem véletlen, hogy az idei házasság hete mottója: *Beszélgetetek a házasságotokért!* A beszélgetés válságát éljük. A baj az, hogy nem vagy nem jól kommunikálunk egymással. Olyan, mintha elfelejtettünk volna beszélgetni..., de épp ezért vágyunk rá olyan elementáris erővel.

A gyülekezet közösségében ugyanakkor hagyományos módon tudunk beszélgetni. Van kerete annak, hogyan lehet megszólalni, és ez bizony

fegyelmezi is a nyelvünket. Vágyakozunk arra, hogy meghallgassanak, de arra is, hogy mi is meghallgathassunk másokat. Arra, hogy részt vegyünk egymás életében, osztozzunk a másik sorsában, megértsük fájdalmait, tudjunk együtt érezni, vagy akár segíteni is, ha kell. Ezért vágytak oly nagyon és oly sokan arra a találkozóra is, mely a kárpátjai Nagydobronyban volt. Azok az asszonyok, nők vágytak arra, hogy együtt legyenek, hogy ne érezzék a magányt, a nehézségeket, a bajokat, melyek rájuk szakadtak, a félelmet, amely hosszú idő óta körülveszi őket.

A bőjt az Istennel való kapcsolat megerősítésére szolgáló időszak. Amint a földi kapcsolatainkra is szükség van, éppúgy kell az embernek az Istennel való kapcsolat is. S aki ebbe a kapcsolatba belépett, érzi, hogy ezt is úgy kell ápolnia, mint a földit. Valójában ezt a kapcsolatot nem mi kezdeményezzük. Isten az, aki mindent megtett azért, hogy az emberrel megromlott kapcsolata helyreálljon. Egyszülött Fiát is elküldte, hogy beszéljen velünk, hogy a kapcsolatunk vele újra megerősödjön. Jézus mondja: *„Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak benneteket...”* (Jn15,16) Istené minden esetben a kezdeményezés, de azután nekünk kell lépnünk, és talán a sokadik megszólításra válaszolunk.

Az Istennel való kommunikációnk egyik legfontosabb eszköze az imádság. A bőjt és az imádság kéz a kézben jár. Csak az imádság tud segíteni abban, hogy változzon, hogy szorosabbá váljon az Istennel való kapcsolatunk. Erre hív minket minden böjti időszak, így a mostani is.

Kapcsolatok. Fontosak. Szükségesek. Éltetnek. Az Istennel való kapcsolat még többet ad. Örök életet, emberfeletti erőt, kimondhatatlan bátorságot, mindent túlélő hitet. Épp, erre lelhattunk rá az elmúlt időszakban a határ másik oldalán is. Olyan különleges összetartozás részesei vagyunk, mely semmihez nem fogható: kimondhatatlan kapocs köt össze minket úgy, ahogy a Szentháromság Istent is. Minden kapcsolat alapja a szeretet. Így keres minket Isten, ezért bocsát meg, és ezért szólít meg újra és újra. Ezzel a szeretettel kommunikáló Istennel beszélgessünk a ránk következő böjti időszakban!

(Koncz Zsolt lp.)

2024**GYÜLEKEZETÜNK ÉLETÉBEN**

Gyülekezetünk a 2024-es esztendőben folytatta azt, amit az előző években elkezdett. Az Élő Ige évében sem változott a gyülekezet missziói stratégiája. Minél szélesebb körben hirdetni Isten örömeit. A már jól bevált, és évek óta működő alkalmainkat igyekeztünk folytatni, illetve új alkalmakat, lehetőségeket meghonosítani.

Az elmúlt év még mindig az energiaválságról is szólt, ezért a presbitérium támogatása mellett a Nyugdíjsházban egy új, korszerű, energiatakarékos kazánt építettünk be, amely kb. 30%-kal hatékonyabban hasznosítja a gázt, és a fűtési költség így jelentősen csökkenhet. Ennek és a már korábban kiépítésre került napelemteljesítménynek és klímáknak köszönhetően jelentős megtakarításunk volt az előző évben a gázfogyasztásban. Ez mindenképp előremutató a jövőre nézve. Ugyanez volt tapasztalható a parókia épületében is, ahol szintén jelentős fogyasztáscsökkenést tudtunk elérni, bár ennek mutatói majd ebben az évben fognak jelentkezni. Továbbra is azért fáradozunk, hogy az energiafelhasználás hatékonyabb, a rezsiköltségek pedig kevesebbek legyenek.

Az előző év végére elkészült a Gyülekezeti terem padlózata, melyre azért kellett várni, mivel meg kellett erősíteni az épület alapját is. Erre azért volt szükség, mert a nyári, nagy szárazságok miatt tovább süllyedt az épület északnyugati része. Ez a rész lett megerősítve. Ezek után készülhetett el az új padlóburkolat, melyet egyik újonnan megválasztott presbiterünk és testvére készített el.

A templomban új vetítővászon került a falra, hogy mindkét oldalon jól követhető legyen a liturgia. A felszerelést a gyülekezet Férfiköre vállalta magára.

A gyülekezet nemcsak Sarkadon, hanem a településtől nem messze található Újszalontán is igyekszik megszervezni az ottani gyülekezet életét. Régebb óta problémát jelent a templom harangszerkezete, melynek rossz állapota miatt veszélyessé vált a harangozás. A harang szerkezetének megújításához jelentős részben járult hozzá a Békési Református Egyházmegye, míg a hiányzó részt gyülekezetünk vállalta magára.

Az elmúlt év húsvétján újra megszólalhatott az újszalontai templom harangja. A településen élők ezt nagy örömmel vették, és meglelték a templomlátogatás is. Egy elszármazott pedig új zászlót is varratott. A nyár folyamán hálaadó istentisztelet keretében ünnepeltünk együtt a település lakóival.

Ám a külső építkezéseknél lényegesen fontosabb a belső fejlődés a gyülekezetben, kivált, ha Újszalontára gondolunk. Az elmúlt évben is több felnőtt konfirmandusunk volt. Őket sem hagyjuk magukra, hívogatjuk alkalmainkra, és vannak örömteli megmozdulások, elindulások. Új tagokkal bővült a gyülekezet, és továbbra is kiemelt érdeklődés mutatkozik a bibliaórák, és a gyülekezeti kiscsoportok iránt. Hálaadásra okot adó ez a tendencia!

A 2024-es esztendőben is szép számú közösségi alkalom volt gyülekezetünkben (részletes kifejtés alább). Kiemelkedő volt ezek közül a közös gyülekezeti, intézményi kirándulás, ahol csodálatos napokat tölthettünk el ismét Parajdon és környékén. És bár úgy tűnt, az idő nem kegyes hozzánk most sem, nagyon jó hangulatban lehettünk együtt ezen a néhány napon, és minden programot meg tudtunk valósítani.

A Napközis Biblia-táborról is sok pozitív visszajelzés érkezett, most is sikere volt, bár a forróságban nehezebb volt a szervezés, mint korábban. Nagy sikere volt annak a közös kirándulásnak is, mely a tábori programon belül, de a családtagokkal közösen lett megszervezve: meglátogattuk a megújult Geszti Tisza-kastélyt

A fiatalokkal az elmúlt évben Fonyban táboroztunk. Nem csak a környék nevezetességeit látogattuk meg, hanem elmentünk Kassára, az ottani református gyülekezetbe is. A húsvét és karácsony előtti kézműves foglalkozások, a szép adventi koncert, illetve a közös egyházi alkalmak mind-mind nagyon sok élményt adtak gyülekezetünk egészének.

2024-ben búcsúznunk kellett Papp János presbiter testvérünkötől, mely nehéz terhet rótt ránk, s hiányának hordozása nagy feladat. A pótpresbiterek közül hívtuk be a sorrendben következőt, aki szívvel-lélekkel állt be a szolgálatba.

Gyülekezetünk a 2024-es esztendőben is segített rászoruló családokat élelmiszerrel, ruhaneművel, illetve rendszeresen részt veszünk a Református Szeretetszolgálat akcióiban (cipős doboz, szeretetdoboz, tanszer, Szeretethíd).

Gyülekezetünk nem könnyű, mégis áldásokban gazdag évet tudhat maga mögött. Az egyházi közéletben ugyan sok negatívum árnyékolta be az évet, ennek ellenére a magunk helyén és szolgálati területén igyekeztünk erre rácsfolni. Gyarlók vagyunk, de épp Isten az, aki képes helyreállítani és megújítani továbbvinni minannyiunkat. Egyedül Istené a Dicsőség! Mienk pedig orcánk pirulása. Adja az Isten, hogy ez utóbbi változzon a következő évben!

Gyülekezetünk élete 2024-ben

- *Keresztelés:* 6 férfi 8 nő, Összesen: 14 fő
- *Konfirmáció:* 4 férfi 6 nő, Összesen: 10 fő
- *Házasságkötés megáldása* 1 tiszta.
- *Temetés:* 7 férfi, 6 nő, Összesen: 12 fő
- **Január 21-24.: Ökumenikus imahét:** 4 helyszínen (*Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség, Sarkad-Újteleki Református Egyházközség, Sarkad Római Katolikus Plébánia, Sarkad Baptista Gyülekezet*), 4 alkalmat tartottunk.
- **Január 21.** A Magyar Kultúra Napjához közel megemlékeztünk a Himnusz születéséről.
- **Február 4.: Diakónia vasárnapja:** *Intézményünk dolgozóit ajándéktárggyal ajándékoztuk meg, és áldást kértünk további munkájukra, szolgálatukra (emléklap).*
- **Február 11-18.: Házasság hete** rendezvénysorozat: valamennyi istentiszteleti alkalom követi a hét tematikáját. *Áldáskérő istentisztelettel* kezdődött a hét, melynek keretében a jelentkező házaspárokra Isten megerősítő áldását (emléklap) kértük.
- **Március 3. Világimnap.** A Sarkad-Újteleki Gyülekezetben közösen imádkoztunk a *palesztin nőkért*. Nem is gondoltuk, mennyire aktuálissá vált ez az imnap, pedig a kiválasztása már évekkel előbb megtörténik.
- **Gyülekezetünk Nőszövetsége** ebben az évben is lelkesen készített a téli időszakban **Szívpárnákat**, amelyeket aztán az Egészségfejlesztési Irodához, valamint a gyulai kórházba juttattak el. Utóbbinál nt. *Kittlingerné Tóth Márta* kórházlelkésznek adták át szívük szeretetének párnáit, aki aztán eljuttatta a kórház betegeihez.
- **Március 15.:** Ünnepi istentisztelet a templomban, majd városi megemlékezés és koszorúzás a Kossuth kertben.
- **Március 24.** Virágvasárnapi Kézműves Délután. Húsvéti díszek, kreatív foglalkozás.
- **Március 28-án, Széder Est:** Jézus utolsó vacsorájára emlékezve.
- **Március 29-én, Nagypéntek** délelőtt *ünnepi Istentiszteletet*, este pedig *passiós istentiszteletet* tartottunk *PPT vetítéssel* egybekötve, mely alkalmon az evangélium beszámolóját követve haladtunk végig Jézus szenvedéstörténetén.
- **Április 6. Egyházmegyei Női Konferencia** Körösladányban. Előadó: *Uzsajné Pécsi Rita* neveléskutató. Egyházmegyei Nőszövetségek határon innen és túl.
- **Április 20. Országos Nőszövetségi Tisztújító Közgyűlés.** A közgyűlés megválasztotta új elnökének *Dr. Koncz Vágási Katalint*, gyülekezetünk lelkipásztorát.
- **Május 5.: Anyák napja**, gyermekek ünnepi köszöntésével.

- **Május 19-20., Pünkösöd: Konfirmáció.**

Május 24-25., Szeretethíd: *Kertrendezés, virágültetés, lelkészi sírok rendbetétele, megkoszorúzása, templomtakarítás, kerítésfestés, nyugdíjasház kertjében kiülők felújítása.*

- **Június 28.: Tiszántúli Nőszövetségi Konferencia** Debrecenben.

- **Július 1-5.: Gyülekezeti és Intézményi Kirándulás Parajdra.**

- **Július 15-19.: Gyülekezeti Napközis Tábor:** 45 táborozó, mindösszesen 65 fővel rendezhettük meg. Téma: *Kaptár - Rubatár*

- **Július 23-26.: Ifjúsági Tábor Fonyban – Református jelképek**

- **Augusztus 20.: Államalapítás ünnepe.** Ünnepi Istentisztelet a Római Katolikus templomban. Városi kitüntető címek átadása.

- **Szeptember 11-15: a Békési és Csongrádi Református Egyházmegyék Csendeshete Berekfürdőn.**

- **Szeptember 28. Teremtésvédelmi nap –** Hittanosok részvételével. *Rajzpályázat, Kett pedagógia módszer, Imaösvény, játékos foglalkozások, rajzfilm* a témakörben – Isten teremtett világának megismerése

- **Szeptember 30-Október 6.: Teremtés hete.** Bibliaóra, Istentiszteletek, valamint egy csodálatos és egyben megrázó természetfilm, melynek a címe: *Otthonunk*

- **szeptemberben és októberben: Intézményünk munkatársainak csapatépítő alkalmai:** *Diakóniai piknik Debrecenben. Közös munkatársi nap Sarkadon több ízben is.*

- **Október 12.: Zsindelynő Tüdős Klára Díjátadó – Budapest**

- **Október 16:** a *Gyülekezet Nőszövetsége tagjainak és az intézmény klubos dolgozóinak*, valamint a *nyugdíjasház lakóinak* közös **virágültetése.**

- **Október 31.: Reformációi Emléknapi ünnep** az Egyházmegyében Geszten

- **November 14-17.: Őszi Nőszövetségi Konferencia Berekfürdő**

- **November 26.: Örök élet vasárnapja**

- **November 26.: gyülekezetünk fogadta parajdi vendéglátóinkat** az Urbán Andor Református Konferenciaközpontból. A jóízű ebéd és a beszélgetés után továbbindultak Gyulára, a jól megérdemelt pihenésre.

- **Advent a gyülekezetben:** Korábbi kezdeményezésünk folytatása: **gyülekezeti adventi kalendárium. Adventi koszorúkészítés a Nyugdíjasház udvarán.**

- **December 1.: Kárpát medencei imnap** az Adventi Istentisztelet keretében.

- **December 1.: Adventi Kézműves Délután.**

- **December 8: Adventi Koncert.** *Kegyé János pánsípművész* előadása. *Szeretetvendég.*

- **December 16: Adventi mézeskalács sütés.** Nőszövetségi tagok, intézményi dolgozók és klubtagok. A mézeskalácsokat gyulai kórházban működő kórházlelkészi szolgálathoz juttattuk el. Ők osztották tovább a betegek részére.

- **Adventi gyertyagyújtások:** a nőszövetség a férfikör tagjai és az intézmény munkatársai közreműködésével. *Templomi adventi koszorú készítése az ifjúság tagjaival és mézeskalácssütés.*

- **Adventi Adománygyűjtés a Magyar Református Szeretetszolgálat** akcióihoz csatlakozva, melyben közreműködött gyülekezetünk hitoktatója is.

- **December 24., Karácsony Szenteste:** *ünnepi Istentisztelet gyermekműsorral és fiataljainkkal.* Valamennyi jelenlévőnek ajándékot adtunk: a gyermekek ajándécsomaggal térhettek haza, a többiek színes 2025-ös falinaptárt, gyülekezeti újságunkat, valamint ígés könyvjelzőt vihettek magukkal. Természetesen ezekből az otthonmaradóknak is juttattunk, csakúgy mint valamennyi intézményi ellátottunknak.

- **December 31.: Vetített képes beszámoló az Óévi Hálaadó Istentisztelet** keretében.

Klubélet

Gyülekezeti életünk elválaszthatatlan az egyházközség fenntartásában működő **Nyugdíjasház és a Református Szociális Gondozási Központ** életétől. A rendezvényeken résztvevő testvéreink szorosan kötődnek ezekhez az intézményekhez. Rendszeresen találkozhattunk a Nappali Klub rendezvényein.

Ebben az esztendőben is volt **nagy közös névnap, megrendeztük az idősök napját, szalonasütések, zsíros kenyér és rómi-partik, zenés délutánok színesítették ellátottaink mindennapjait, akik éltek is ezekkel a lehetőségekkel.** Ebben az évben több évi kihagyás után újraélesztettük a **karácsony megünneplését a Nappali Klubban** a Kossuth utcai óvodás gyermekek bevonásával, sőt anyák napján is eljöttek a gyermekek megörvendeztetni idős ellátottjainkat. A kicsik minden alkalommal örömkönnyeget csaltak az idős emberek szemébe.

Nyugdíjasházi lakóinkat külön felköszöntjük név- és születésnapjukon, illetve megajándékozzuk őket Mikuláskor és Karácsony ünnepén is.

Nagyon jó kapcsolatot ápol intézményünk, és gyülekezetünk az **Egészségfejlesztési Irodával.** Ebben az évben az irodával közösen a **heti rendszerességgel működő gyógytornán** kívül a **Kihívás Napját** és az **Alzheimer Világnapot** is a

Nyugdíjasház és az Intézmény közös udvarán szerveztük meg.

Rendszeres **örömtornát, örömtánc-alkalmakat** tartanak időseinknek. Az Iroda emellett **prevenciós munkát is** végez gyülekezetünkben, minden évben meghívjuk őket a napközis gyermektáborunkba, ahol az egészséges élet különböző területeiről tartanak előadást.

Jó kapcsolat alakult ki a **Művelődési Házzal is,** akik **kihelyezett szakköröket** tartanak intézményünkben. Nagy sikere van a hímzés mellett a makramé kötésnek, illetve a quillingnek is.

Gyülekezeti újságunk, a Belvárosi Harangszó évente 6 alkalommal jelenik meg 24 oldal terjedelemben.

Gyülekezetünk lelkészének dr. Koncz-Vágási Katalinnak írásai megjelentek 2024-ben, a *Református Tiszántúlból, a Nőszövetségi Hírlevélben, a Sarkad Újságban,* de rendszeres munkatársa az *Igazság és Élet* c. negyedévente megjelenő lelkipásztorokat segítő kiadványnak, valamint *őszövetségi tudományos konferenciák előadója. A Magyarországi Református Nőszövetség megválasztott elnökeként* határon belül, és határon kívül számtalan nőszövetségi rendezvényen vett részt, adott elő, vagy igei szolgálatával volt jelen ezeken az alkalmakon. A Tiszántúli Református Egyházkerületben hat egyházmegye valamilyen nőszövetségi rendezvényén volt jelen, valamint a Tiszáninneni, a Dunántúli és a Dunamelléki nőszövetségek által meghirdetett rendezvényeken is ott volt. Ellátogatott a Felvidékre, Kárpátaljára, a horvátországi nőtestvérekhez, valamint Erdélybe és Partiumba is.

Egyházközségünk helyszínt ad a március 15-i városi ünnepségnek, részt vesz a trianoni, az augusztus 20-i, az október 6-i, az október 23-i és más városi rendezvényeken, továbbá rendszeresen megjelenik a helyi médiában.

A Sarkad TV heti rendszerességgel felveszi és közreadja lelkészeink igehirdetéseit a város és a saját Facebook oldalán.

Gyülekezetünk rendelkezik saját Facebook oldallal: **www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség**, ahol *napi rendszerességgel rövid igei elmélkedéseket* osztunk meg, a *gyülekezet életéről szóló hirdetésekkel, beszámolókkal és fényképekkel és egyéb érdekes cikkekkkel* együtt, továbbá saját *Youtube csatornával is: Református Sarkad* néven. Rendszeresen frissítjük saját honlapunkat is: **www.reformatus-sarkadbelvaros.hu**.

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink

Vasárnap délelőtt 10 órától tartunk istentiszteletet a templomban, hideg téli időszakban a gyülekezeti teremben, melyen átlagosan 50 fő vesz részt. Ezzel párhuzamosan gyermek-istentiszteletre van lehetőség a

külön kialakított és meleg termekben, kihangosítással együtt. Egy fiatal gyülekezeti tagunk szolgálatának keretében biztosítjuk az idősek számára a 'háztól-házig' való szállítást a vasárnap délelőtti istentiszteletekre.

Minden hónap első vasárnapján délután 14:30-kor Újszalontán tartunk Istentiszteletet.

Nőszövetség a hónap első keddi délutánján, az imaközösség után.

2023-tól egy új gyülekezeti csoport alakult a Férfikör, ahol a férfiak gyűlnek össze, és erősítik így is a gyülekezet ezen részét, valamint együtt beszélgetnek a férfi-erényekről, illetve bibliai és történelmi férfialakokról. 2025-től a hónap második keddjén találkoznak.

Presbiteri bibliaóra időszakosan.

Bibliaóra szerdánként délután 5 órától van a gyülekezeti teremben, imaközösséggel egybekötve.

Reggeli áhítat szerda reggel fél 8-tól tartunk a gyülekezeti teremben / Klub teremben.

Ünnepi úrvacsorás istentiszteletek, sátoros ünnepek alkalmával (karácsony, húsvét, pünkösd), továbbá böjtben, nagycsütörtökön, illetve újkenyéri és újbori hálaadás. Minden úrvacsoraosztást megelőz egy több napból álló bűnbánati sorozat.

Ünnepi istentiszteletek, melyek nem esnek vasárnapra, illetve nem járnak munkaszüneti nappal: szenteste, áldozócsütörtök, reformáció emléknapja: ünnepi istentisztelet, míg nagypéntek estjén passiót, reformáció estjén pedig énekes könyörgést tartunk.

A karantén ideje alatt elindult Online istentiszteletek megmaradtak a városi tv munkatársának köszönhetően a felvételeket továbbra is a közösségi média felületein osztjuk meg. Gyülekezetünk Facebook oldalán is rendszeresen osztunk meg igei vagy kulturális tartalmakat, illetve a gyülekezetet érintő híreket. A telefonos és internetes kapcsolattartás gyülekezeti tagjainkkal természetesen a személyes találkozás mellett is megmaradt. Gyülekezeti újságunkat sokakhoz eljuttattuk, csakúgy, mint számos egyházi és más lelki kiadványt is.

Gyermek- és ifjúsági munka, vallásoktatás

Vallásoktatás a gyülekezet területén fekvő 1. számú helyi általános iskolában, továbbá a Kossuth utcai, a Szalontai úti és a Vasút utcai óvodákban. Hitoktatónk: Péntekné Bódi Ágota.

A konfirmációi oktatás jelenleg egy évben: 7. osztályos korban történik. A Megtaláltuk a Messiást c. könyv tematikája és egy általunk készített rövid összefoglaló alapján haladunk. 2024-ben négy gyermek-konfirmandusunk volt.

Ifjúsági bibliaórát szombat délutánonként tartunk, melyet az elmúlt évek konfirmandusai látogatnak. Istennek hála értük, hogy vannak.

Terveink a 2025-ös esztendőre

A folyamatosan változó világhoz rugalmasan alkalmazkodó gyülekezeti élet feltételeinek biztosítása. Tervezzük a *gyülekezeti, intézményi családok kirándulást*, ezúttal Partiumba. Erre a váltásra szükség volt, hiszen Parajdon és környékén már sok mindent láttunk, és a hozzánk közelebb eső területen is rengeteg történelmi emlékhely található.

Folytatni kívánjuk a korábban is jól működő különleges alkalmainkat, mint a *Belvárosi Esték* és *Koncertek* szervezését.

Gyülekezetünk továbbra is elkötelezett támogatója egyházunk missziói tevékenységeinek. A kötelező perselypénzeken túl, az *Ökumenikus imabét, a Világímanap és a Kárpát-medencei imanap perselypénzét* is továbbítjuk az ezirányú missziók javára.

Folytatjuk annak a *misszionárius házaspárnak* a támogatását, akik *Egyiptomban* szolgálnak, valamint a „*Keresztmama*” programban egy kárpátaljai (Nagyszőlős) gyermek neveléséhez, taníttatásához, szükségleteihez is hozzájárulunk.

Az ifjúság ma komoly kihívást jelent. Nehezen lehet őket megmozgatni. A rendszeres alkalmakat kevesebben igénylik, de a nyári alkalmakra, kirándulásokra, táborokra szívesen jönnek. Így tervezzük fiataljainkkal egy tábor megszervezését a Zemplén hegységben, ahogy korábban is, valamint gyermekeinknek ebben az évben is megszervezzük a Nyári Napközis Bibliatábort. Ez minden évben nagy sikert arat, szeretnénk ezeket megtartani, és mindig új tartalommal megtölteni.

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a 2025-es esztendőt az *Ifjúsági szolgálat évének* nyilvánította. Ennek jegyében különösen szeretnénk fókuszálni gyülekezetünk fiataljaira. Ezért szervezni szeretnénk egy jubileumi konfirmációs alkalmat, egy olyan konfirmandus-találkozót, ahol az előző évtizedben konfirmált fiataljainkat szólítjuk meg. Sokan bizony közülük már családot alapítottak.

A további, már jól ismert nyári ifjúsági és gyermekalkalmak, illetve a tavaszi és a téli, vagyis a húsvét és a karácsony előtti kézműves alkalmainkat is e mottó apropóján szervezzük meg. Az előző évben igen sikeres őszi, teremtvédelmi napunkat is folytatjuk, hiszen az ifjúsági misszió minden területére szükség van.

Ezen missziói tevékenységekkel párhuzamosan folytatni kívánjuk *egy-egy sarkadi család / rászoruló támogatását*.

Nőszövetségünk is folytatja a 2022-ben indult kezdeményezését: *Szűzpárnák* varrását. Ezeket eredetileg mellműtéten átesett nőknek készítették, de mára több osztályon is szívesen fogadják. Hathatós

segítségnyújtás a testi-lelki rehabilitációhoz. Csíráztatva és *Igei Üzenettel* ellátva juttatjuk el a gyulai kórház és a sarkadi Egészségfejlesztési Iroda számára.

Gyülekezetünk 2025-ös vezérigéje:

***„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket Isten előtt; és Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.”
(Filippi 4,6-7)***

Kedves Testvéreim!

Az új év kezdetén tele lehet az ember szorongással, félelmekkel, aggodalmakkal. Nem csak azért van ez így, mert mi ilyenek vagyunk, és aki nem így érez, arra azt mondjuk, hazudik, hanem azért is, mert olyan nagy mértékű a változás, hogy kapkodjuk a fejünket, és nem bírjuk követni az eseményeket. Olyan mértékű változásokat éltünk meg a 21. században, melyet az előző századokban lehet, hogy több száz év alatt éltek meg az emberek. S az ilyen mértékű gyors változáshoz nem szokott hozzá az ember lelke, szelleme, s így a teste sem.

Ez az, amely befolyásolja gondolkodásunkat, egész valóunkat az újév küszöbén, annak első napján is. Talán épp ezért próbálnak sokan közösségben, mulatozással, hangos zajkeltéssel ünnepegni, mert valójában mind félünk az ismeretlentől, a bizonytalanságtól, amely jellemzi korunkat, és kiszámíthatatlanná teszi a lépéseinket. Néhány tíz, vagy akár száz évvel ezelőtt az egyik évből a másikba való átlépés jóval egyértelműbb, egyszerűbb volt. Nem volt ennyi ismeretlen az egyenletben, nem volt ennyi változó, ennyi bizonytalanságra okot adó esemény.

Félelem és szorongás jellemző az új év kezdetekor, és ez valahol mégiscsak természetes jelenség. Természetes, mert az ember az újat így éli meg. Az egyéni életében is a nagy változások megrázzák, és aggodóbbá teszik. Fogom-e bírni, tudom-e csinálni, lesznek-e további lehetőségeim, hogyan fogom tudni megoldani, és vajon a magam és a családom életét hogyan befolyásolja ez a változás? Mindenki megoldási stratégiákat keres, és valójában azt szeretné, ha nem lenne változás az életében, ha minden maradna úgy, ahogy van. A bevált, a járt utat, még a bölcs is azt tanácsolja, nem érdemes elhagyni.

Ám igazán az tud valami nagyot alkotni, az tudja az életét jó irányba terelni, aki mer kockáztatni, aki ki tud lépni a komfortzónájából, és valami újat, valami ismeretlent vállal fel, és indul el azon az úton. Ehhez bátorság, magabiztosság, sőt hit kell. Ez minden változás idején jól jön, mert képes az embert

megerősíteni, képes kiemelni az adott szituációból, és tovább vinni. Igen, lehet, hogy ez még most ismeretlen, még most talán ijesztő is, de jobb lesz majd, mert ez vezet el a végső győzelemhez, a sikerhez, oda, ahová tartanunk kellett mindvégig.

Ez az emberi hozzáállás hatványozottan kell ahhoz, hogy az ember a keresztyén hit útjára lépjen. Ez különösen is egy olyan terület, amely teljesen ismeretlen az ember számára mindaddig, amíg meg nem ismeri, amíg rá nem lép. Itt tényleg kell az, hogy az ember kilépjen az addig megszokott életéből, és valami egészen ismeretlen felé induljon el. Ide tényleg szükséges valami többlet, amelyet magunkból nem tudunk kisajtolni.

Ezt ajándékba kapjuk. Ezt a drága kincset, a Krisztusba vetett hitet kell őriznünk, ezt kell gyarapítanunk ebben az évben is, és ez lesz az a jó adomány, az a felülről jövő, amely kellő munícióval lát el minket, hogy másképp küzdjünk meg a ránk váró dolgokkal, a változásokkal, még a bizonytalanságokkal is.

Mi kell mind ehhez? Mi kell ahhoz, hogy valóban a félelmeinket leküzdjük, és ne kétségek között, aggodalmakkal a szívünkben kezdjünk neki az új évnek, de ne is legyenek hamis illúzióink? Nos, azt mondja az igénk: imádságban és könyörgésben, mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseiteket az Isten előtt.

Ez a kulcs. Nagyon egyszerű a gyakorlat, a sikeres keresztyéni hozzáállás a jövőhöz, az ismeretlenhez, mindenhez, amely másokban, és valljuk meg őszintén bennünk is riadalmat kelt olykor. Nem kell mást tenni, mint imádkozni, könyörögni, és ezekben az imádságokban első fokon hálát adni.

Talán azt gondoltátok, kedves testvéreim, valami többlet, valami mást, valami jobb gyakorlatot fogok mondani. Ám az idő, az évszázadok, évezredek bebizonyították, hogy ennél nincs jobb módszer. Az Isten ószövetségi népét a zsoltárok tartották meg. Jézus a kereszten is imádkozott, és Isten kezébe tette le az életét, abban nyugodott meg. S Ő életében is így tett. Többször vonult el az emberektől, tanítványaitól is imádkozni, Atyjával ily módon kapcsolatot tartani. Ez vezette a szerzeteseket is, akik kivonultak a világból, hogy az imádság, a könyörgés legyen a legfontosabb az életükben, hogy csak erre figyeljenek. S hány és hány esetben bizonyosodott be, hogy az imádság erőt adott az egyszerű hívő embernek is. Így élték túl a szenvedéseiket még a rabszolgák is, akikben csodálatosabbnál csodálatosabb spirituálék, énekelt imádságok születtek meg a legnagyobb szenvedések közepette. Ezek az énekek, sok más imádsággal együtt, tele vannak hálaadással.

S bizony így, az újesztendő elején, éppen erre van szükségünk nekünk is. Sőt, ahogy az ige mondja, ez fog megmenteni minket a túlzott aggodalmaskodástól, a félelmektől, amelyek ott vannak a szívünkben, s amelyek le akarják győzni bennünk a hitet. S ez éppoly rossz, mintha hitetlenül élnénk. Mert ha nem győztes a hit bennünk, ha folyton vereséget szenved, akkor ugyan mi értelme? Ha folyton csak a negatív folyamatokat látjuk, ha pánikolni kezdünk a hirtelen változásoktól, ha nem tudjuk kezelni azokat megfelelő módon, akkor jönnek a betegségek is hamar. Szív és érrendszeri, meg a többi, amelyekről már hallottunk, vagy épp azokban szenvedünk. Jelentős része ezeknek a betegségeknek lelki eredetre vezethető vissza. S ennek oka éppen az, hogy nincs hitünk, vagy az nagyon gyenge. S ez ott mutatkozik meg, hogy nem tudunk imádkozni, illetve a fő hangsúly az imádságainkban nem a hálaadáson van.

Meg kell tehát tudni vizsgálni az imádságainkat, és így az újesztendő kezdetén fel kell tenni a kérdést: Eleget adok-e hálát Istennek? Hálát adok-e ma azért, hogy felkelhettem, hogy itt lehetek, hogy képes voltam eljönni, hogy vannak mellettem emberek, akik kedvesek hozzám, akik segítenek rajtam? Hálás vagyok-e a családomért? Nem minden tökéletes az életünkben, sőt hamar észrevesszük a hiányokat, a rosszat, a negatív dolgokat. Ám ha ezek határozzák meg az életünket, akkor nyomasztóvá, és sötétté válik minden. Ám ha azt mondjuk, hogy én akkor is hálás életet élek, hogyha erre egyáltalán nincs okom, akkor leszek igazán azzá a keresztyén emberré, akinek Isten szánt engem.

A hálaadásra képes ember megbékélt emberré válik. Erre a békességre vágyunk mind. Arra, amelyik tartós, és amelyik nem függ a külső körülményektől, a változó világ megannyi próbájától és nehézségétől. Azért nem attól függ, mert ezt a békességet Isten adja, és Isten képes arra, amire mi nem: az örökkévalóságra. Ezért halad meg minden emberi értelmet ez a békesség. Mert nem ember adja, nem ember gondolja ki, nem emberi akarat, és terv diktálja. Ezt a békét Isten adhatja, és adja is egyszülött Fiában, Jézus Krisztusban, aki a békesség fejedelme.

Ez a békesség, az Istentől jövő jó adomány fogja megőrizni a szívünket és a gondolatainkat a ránk következő évben is. Ez lesz az, amely által meg tudunk küzdeni a bajokkal, nyomorúságokkal, a nem várt dolgokkal, melyekre nem lehet felkészülni, bárhogyan is szeretnénk. Mégis készen állhatunk, mert tudjuk, hogy az oldalunkon áll az, aki mindenre képes, aki erős, aki akkor is segít rajtunk, ha nem is kérjük, de azért, hogy aztán kérjük, aztán meglássuk, hogy mennyire jó hozzánk, hogy hálaadással legyünk, és így

tudjunk aztán kérni is. Ott legyen bennünk minden kérésünknel az, hogy köszönöm, amit eddig is nekem adtál, és köszönöm, ha adod, amit kérek, de azt is, ha nem. Mert tudom, hogy az is az én javamra válik.

Igen. Ebben a világban sokféle szívet, eret védő gyógyszer van, amely segíthet minket abban, hogy a szív- és érrendszeri betegségek ne győzzenek le minket. S még mindig ez a vezető halálok ebben a világban. Olyan nagy szükségünk lenne arra, hogy valami belülről tényleg hatékonyan védje a szívünket, meg a gondolatainkat is, hogy ne az aggodalmaskodás, a félelmek, a stressz győzzön le minket, hanem épp fordítva.

Erre adja a fenti receptet Pál, aki maga is megtapasztalta mindazt, amit leírt. Vigyük magunkkal, legyen ez gyülekezetünk vezérigéjévé ebben az évben, és legyen ez az áldásként elhangzó ige, amelyet oly sok istentiszteleten hallunk, megerősítő hitvallásunkká 2025-ben. Isten békessége, amely ott születik meg a mi hálás szívünkben, meg fog őrizni minket. Legyőzi a bennünk eluralkodó félelmet, kétséget, bizonytalanságot. Bármilyen történjen velünk, tudni fogjuk, hogy Isten velünk van. Amint Reményik Sándor írja:

„Valami furcsa összehangolódás,
Valami ritka rend –
Széthúzó erők erős egyensúlya,
Mély belső bizonyosság idebent –
Bizonyosság arról, hogy élni jó,
Szenvedni elkerülhetetlen,
Szeretni tisztán: megistenülés,
Meghalni szép –
S a Kifejezést megadni mindezekhez,
Megtalálni a felséges Igét:
Az Igét mindezekhez:
A Béke ez.
Orkán ordíthat aztán odaküint,
Robbanhat ezer bomba: kárbament,
De kárt nem okozott.
Bent:
Csend.
A Béke itt kezdődik.
Bent:
Csend.
Isten hozott.”

Ámen

Koncz Zsolt
lelképásztor

ÖKUMENIKUS IMAHÉT 2025

„HISZED-E EZT?” (JN 11,26)

A 2025. évi ökumenikus imahét lelki-szellemi útmutatását a bosei (Olaszország) monasztikus közösség szerzetesei ajánlják hazai egyházaink s gyülekezeteink számára. A kolostorban élő testvérek egyszerű életet élnek. Munkával keresik életük szükségleteinek anyagi fedezetét. Különböző szakmákban dolgoznak, van gyümölcsösük és veteményes kertjük, ikonfestő és asztalos műhelyük, nyomdájuk és könyvkiadásuk. Teológiai, biblikus szolgálatot folytatnak. Napi háromszori elcsendesedésük kegyességi életük külső kerete.

A 2025. év igazi ökumenikus esztendő. A niceai zsinat 1700. évfordulója és az itt elfogadott egyik legrégebbi keresztény hitvallásunk keletkezésének esztendője. Nagy Konstantin császár nevéhez fűződik egy új korszak kezdete, amikor is a keresztény hit elfogadott vallás lett a római birodalom területén, s befejeződik a keresztényüldözés időszaka.

A történelmi visszatekintés és emlékezés célja imahetünk alkalmain kettős: hálával emlékezni azokra, akik a IV. század elején felelős hittel fontosnak tartották keresztény hitünk összefoglalását, nyílt és őszinte megvallását. Ugyanakkor tükröt tartanak elénk s kérdésként hangzik lelkünkben: hisszük-e az ősi hitvallásban olvasott vallomást? Készek vagyunk-e keresztény hitünkről hitvallást tenni családjainkban, kortársaink körében? Szükséges-e a XXI. század nyelvén keresztény hitünk és erkölcsi meggyőződésünk újrafogalmazása tömör hitvallás formájában? Valljuk, hogy az Egyházat nem mi s nem is eleink hozták létre s tartották meg, hanem az, aki a mindenség, a teljes kozmosz teremtetője, megtartója, megszentelője és megváltója, az egy igaz s imádásra méltó Mindenható, aki Atya, Fiú és Szentlélek. Egyedül Őt imádjuk, hívjuk segítségül és Ő minden reményünk forrása. Ebben a meggyőződésünkben erősítsen minket a Szentlélek, az igazság és egység Lelke.

*Steinbach József református püspök,
a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke
Dr. Veres András győri megyéspüspök,
a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke*

„Márta, amint meghallotta, hogy Jézus jön, elébe ment, Mária azonban otthon maradt. Márta így szólt Jézushoz: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja neked az Isten. Jézus ezt mondta neki: Feltámad a testvéred! Márta így válaszolt: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó

napon. Jézus ekkor ezt mondta neki: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt? Márta így felelt: Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Isten Fia, akinek el kell jönnie a világba.” (János 11,20–27)

Kedves Testvérek!

Az életünkben vannak olyan különleges alkalmak, helyzetek és megszólalások, melyek örökre belénk vésődnek. Ha magam elé képzelem a hallott történetet, akkor az épp ilyen. Az elmúlt időszakban ez a történet, s ennek meghatározó mondata, pont ilyen a számomra. Valahogy úgy alakította a gondviselés, hogy újra és újra „szembejőjjön” velem Márta alakja, és legfőképp hitvallása. Az az egyetlen mondat, mely nem csak ott és akkor volt egyedülálló, hanem az ma is, nekünk is.

Mi is az a hitvallás? Ha meghalljuk ezt a szót, akkor automatikusan az Apostoli Hitvallásra gondolunk, melyet megtanultunk, és a Miatyánk imája mellett, ez az, mely ízig-vérig belénk is vésődött. Ezt a Hitvallást, illetve ennek egy kicsit bővebb változatát, melyet épp 1700 éve fogadtak el Niceában, majd erősítettek meg később Konstantinápolyban, adja az idei Ökumenikus Imahét keretét.

Hitvallás. Ízelgetve ezt az egyetlen kifejezést, arra is gondolnunk kell, hogy ez bizony a „hitvalló helyzetben” hangzik el. A hitvalló helyzetek pedig többnyire kritikusak, veszélyesek, akár életveszélyesek. Miért? Azért, mert itt igaz a legmélyebben, a legegyszisztenciálisabb módon, hogy „a lét a tét.”

Melyik az első hitvallás? Nos, az első, vagy inkább a legrövidebb, amikor azt mondjuk: „Jézus, a Krisztus.” – Így. Sok Jézus élt abban az időben, de egyik sem volt az Isten felkentje, az a megígért Messiás, akiről az Ószövetség beszélt. Sok Jézus, és bizony sok önjelölt messiás volt abban az időben is. De csak egy volt az igazi, az ígéretek beteljesítője: Jézus, a Krisztus.

Ám az első, a legtömörebb hitvallás, amiben minden benne van: „Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó.” Ez a keresztény hit magva. Itt van minden. Hittel vallja az ember az Isten és az Ő Fiának létezését és szabadító hatalmát. És amikor ez kialakult a helyzet igencsak kritikusnak mondható: a nagy Római Birodalom, ahol is a császárt istenként kellett imádni, meghajolnia szobra előtt, s ha az ember nem tette, s tudatosan nem is volt hajlandó erre, akkor halál fia volt. Ne nagy dologra gondoljatok, a császár képe előtti meghajlás a napi rutin része volt, automatikus mozdulat. DE: aki tényleg megértette, hogy ki az a Jézus Krisztus, és önmagára nézve ezt halálosan! komolyan vette, annak ez egyszerűen lehetetlen volt.

Óvatosság kellett! Akkor is megfigyelték az embereket: a gépezet nem változott, csak modernizálódott. Szükség volt tehát egy jelre. Ez lett a hal. A hal görögül „ichtüsz”, melynek görög kezdőbetűiből épp összerakható a hitvallás: „Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó.” Aki ezt tudta, s még az út porába is odarajzolta, az együvé tartozott: Krisztus követője.

Így tartoznak össze a keresztény felekezetek: akik vallják az Atya-Fiú-Szentlélek egy és örök Istent. – Ez a mi összekötő hitvallásunk. Ezért tudunk közeledni egymáshoz a másik tiszteletével, de önmagunk feladása nélkül. Nem volt ez mindig így. Sok megpróbáltatás, halál, emberi kegyetlenség és nyomorúság vezetett idáig, de itt vagyunk. Értékeljük, s adjunk hálát érte.

Márta hitvallását is megelőzi a fájdalom, az elmúlás nyomorúsága. Szeretett testvére meghalt, s ugyan nincs leírva pontosan, a körülményekből mégis azt érzékeljük, hogy idejekorán ment el, talán hirtelen is, s ilyenkor még tragikusabb, fájóbb minden. Sőt, megszólal az a bizonyos „ha” is. – Mi is hányszor gondoljuk ezt egy betegség, halál kapcsán: „Ha hamarabb felismerik..., ha hamarabb vittük volna orvoshoz..., ha egy kicsivel korábban...”

Így érzett Márta is. Sőt, benne még az is ott volt, hogy kért segítséget. Nem is akárkitől: Jézustól, a Krisztustól. Nem egy vidéki kuruzslótól, hanem a Mestertől, hiszen Őt így ismerte már korábban is. Hitvalló szavai „nem a semmiből estek alá” a szájába, hiszen arról beszélt, amit már tudott, tapasztalhatott, átélhetett. Üzentem Neked. Hívtalak. Tudtam, itt ember már nem segíthet. S, nem jöttél. Nem indultál, s nem értél ide időben.

Jézus és Márta párbeszéde csodálatos. Nagyon okos és eszes nő volt. Határozott, de végtelenül tisztelettudó, és szavait Jézus nem csak elfogadta, hanem értékelte, és tovább vezette, hogy végül kimondhassa örök érvényű bizonyágtételét. Nem a semmiből, hiszen már a beszélgetés elején megvallotta Márta, milyen talajon áll is az ő hite: „Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor, az utolsó napon.” – az Ószövetség összefoglalása: e világnak van vége, tehát van teremő Ura is, aki ítélni fog. Ebben a keretben élte az életét. Úgy ahogy a prófétáktól tanulta: „élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.” (Mikéás 6,8) És eddig ez elég is volt. De most itt van a törvény betöltője: Jézus, a Krisztus, aki mintegy bemutatkozik neki, mikor így szól: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha.” Ezért jött Ő, hogy ezt minden ember előtt egyértelművé tegye. Mostantól ez a hit epicentruma: ezen dől el minden. Nem kell más.

Erre a kijelentésre kell válaszolnunk nekünk is, épp, mint Mártának. 2000 év után is, míg ez a világ az Isten akarataból forog, erre kell mondanunk valamit. S ez a válasz sorsdöntő! Az apostoloknak erre kellett választ adniuk, s előbb-utóbb meg is tették. Péter hasonló hitvallást mond arra a kérdésre, hogy kinek mondják Jézust az emberek. A lényeg mindig az, hogy Te, kinek mondasz engem?

„Simon Péter így felelt: Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” (Máté 16,16)

„Tamás pedig így felelt: Én Uram és én Istenem!” (János 20,28)

A római százados így felelt: „Uram, nem vagyok méltó arra, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szót szől, és meggyógyul a szolgálóm.” (Máté 8,8)

A vak Bartimeus ezt mondta: „Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam.” (Lk 18,38)

A kereszt tövében a római katona szavai: „Bizony, ez az ember Isten Fia volt!” (Márk 15,39)

Az etióp kincstárnok így felelt Fülöpnek: „Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.” (ApCsel 8,37)

„Hiszed-e ezt?” Erre a kérdésre feletek a mártír keresztények ezrei. De erre felelt Luther Márton is, amikor az augsburgi birodalmi gyűlésen így szólt: „Itt állok, másként nem tehetek.”

Erre a kérdésre felelt a 20. sz. német mártír teológusa, Dietrich Bonhoeffer is, aki szembeszállt Hitlerrel, ördögi ideológiájával, s egyszerre volt lelkész, kém és ellenálló. Nem tehetett másként, és nem szólhatott másként:

„Hiszem,
hogy Isten mindent,
még a legrosszabb dolgot is,
engedi és segíti, hogy jóra forduljon.
Ehhez olyan emberekre van szüksége,
akik mindenben
a legjobbat szolgálják.
Hiszem,
hogy Isten minden szükségben
annyi erőt ad a kitartáshoz,
amennyire szükségünk van.
Ezt azonban senki sem kapja meg előre,
azért, hogy ne önmagunkra,
hanem egyedül csak őrá hagyatkozzunk.
Az ilyen hitben
teljesen eltűnik a jövőtől való félelem.
Hiszem,
hogy hibáink és tévedéseink
nem hiábavalók,
s Istennek nem nehezebb
ezeket helyre igazítani,
mint az általunk jónak vélt
cselekedeteinket.

*Hiszem,
hogy Isten nem időtlen végzet,
hanem őszinte imádságra és
felelősségteljes tettekre
vár és válaszol.”*

(Dietrich Bonhoeffer: Hit)

*Jubász Gyula, nagy költőnk így hitte:
„Hiszem, hogy járt e földön egy szomorú magányos
Galileai férfi, ki harminchárom évvel
Többet tudott, mint minden Cézár, poéta, mágus
S szelíd szava erősebb, mint minden büszke kétely.*

*Hiszem, hogy az igéje túléli dómok ormát,
Az arany kupolákat, a mághát és a kardot,
Hiszem, hogy jó, mit hirdetett, az Ország,
Hogy az az Ut, Igazság, melyen ő égbe tartott.”*
(Jubász Gyula: Emberi hitvallás, részlet)

Hiszed ezt? Hiszem ezt? Hisszük mi ezt? Jézus most minket kérdez: „Ti, kinek mondotok engem?” Mi a válaszuk? Egyedül mi tudjuk, ott, belül... S, ki tudja, mikor jó a pillanat, melyben majd nekünk kell megszólalnunk.

Dél-Koreában és Törökországban, előbbiben hivatalosan, utóbbiban egy „föld alatti” misszionáriusképző iskolában minden tanórát így kezdenek:

„Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia – Nem magamért fogok élni, hanem az Úrért.

Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia – Vinni fogom a keresztet és követem az Urat legvégig.

Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia – Történelemformáló leszek és megváltoztatom a nemzeteket és a világot.”

Amen

Nem mellékes, hogy mit hiszünk

2025-ben ünnepeljük a Kr. u. 325-ben megtartott első niceai zsinat 1700. évfordulóját. Ezen az első egyetemes zsinaton született meg az a közös hitvallás, amely megfogalmazza számunkra a Szentháromság-tan lényegét. Hogy a dogmatikán túl milyen gyakorlati jelentősége van ennek a hitvallásnak és pontosan miért is fontos a Szentháromság-tan, arról **László Emőke** református lelképásztort, a Károli Gáspár Református Egyetem Pedagógiai Karának tanszékevezető docensét kérdeztük.

Miért fontos megemlékeznünk erről a zsinatról és az ott született hitvallásról, mi a valódi jelentőségük?

Az első egyetemes zsinat és azon belül is a hitvallás elfogadása azért volt kiemelkedő jelentőségű, mert azt megelőzően csak lokális szinten fogalmazódtak meg a Szentháromság Istenre és a megváltásunk módjára vonatkozó tanítások, hitigazságok. Az első niceai

zsinat volt az első olyan zsinat, amely egyetemes szinten, tehát az egyház egészére vonatkozóan fogalmazta meg az igaz hit keretét. Erre azért volt szükség, mert kiterjedt vita zajlott a háttérben Istenről és Isten Fiának a lényegéről. Az *Arius* áldozópap nézeteit hirdető ariánusok ugyanis tagadták, hogy Jézus egylényegű az Atyával (*homousion*), helyette azt mondták, hogy csak hasonló lényegű (*homoiousion*). Ezzel a tannal szemben fogalmazták meg az első egyetemes hitvallást. Ennek az évfordulójáról emlékezünk meg idén.

A homousion és homoiousion közötti harcot hazánkban és a határon túli magyar nyelvterületeken a legtöbben valószínűleg Madách Imre Az ember tragédiája című művéből ismerik. Ott ez a kérdés inkább szörszálhasogatásként jelenik meg.

A köztudatban valóban az él, hogy itt pusztán egy i-betűről folyt a vita, ami a korunk embere számára első pillantásra kicsinyes vitának tűnhet. A valóságban azonban ennek tétje van ránk nézve, mert szorosan összekapcsolódik a megváltásunk tényével, valóságával. Ez hitünk alapja. Azok az egyházatyák, akik Niceában megfogalmazták a hitvallást az arianizmussal szemben, tisztában voltak azzal, hogy ha Isten Fia nem Isten, akkor a mi megváltásunk nem történt meg. Ezért fogalmaztak meg az egyház történetében először egy közös álláspontot, az igaz hit közös formuláját. Mivel a viták ezzel nem csillapodtak el, később Atanáziusz alexandriai püspök részletesebben is kifejtette, hogy az Isten Fiának az Atyával való egylényegűségén múlik minden, mert az ember bűnét, a megromlott emberi természetet nem tudja más helyreállítani, újjáteremteni, csak az, Aki maga is Isten. A Fiú Atyával való egylényegűségén áll vagy bukik a mi megváltásunk.

Hogyan született meg a hitvallás szövege és hogyan kapott végleges formát?

A 325-ben megfogalmazott és megvallott niceai hitvallás szövegének egy korábbi, valószínűleg Caesareához köthető kereszteselési hitvallási formula lehetett az alapja. Szövege még nem volt teljesen azonos a későbbi konstantinápolyi zsinaton elfogadott nicea–konstantinápolyi hitvallásnak a szövegével. A módosításokat részben az első niceai zsinat után felvetődő újabb kérdéseknek a tisztázása indokolta: a Szentlélek istensége részletesebb kifejtést és megerősítést igényelt. A krisztológiai és a szoteriológiai (megváltástan) részében is volt némi változás. Az a szöveg, amelyet mi is használunk, illetve a kereszténység egésze mind Keleten, mind Nyugaton, az a konstantinápolyi zsinaton elfogadott szövegvariáns. Ezt hívjuk niceai–konstantinápolyi hitvallásnak, és a szövege nagyjából 90%-ban

megegyezik az első niceai zsinat hitvallásának a szövegével.

Hogyan foglalható össze röviden ennek a hitvallásnak a lényege?
Ez a hitvallás nem más, mint a Szentháromság Istenbe vetett hitünk megvallása. Az ariánusok kizárólag az Atyaistent tekintették Istennek, a Fiút pusztán teremtménynek. A hitvallás ezzel szemben megvallja, hogy Jézus Krisztus mint fiú az Isten Fia az Atyától nemzetett, nem teremtett, az Atya lényegéből való, az Atyával egylényegű, tehát azonosképpen Isten, amelyet olyan kifejezésekkel is aláhúz, hogy „Isten az Istenből, világosság a világosságból, igaz Isten az igaz Istenből, nemzetett, nem teremtett”. Emellett megvallja a Szentlélekbe vetett hitünket is, bár, mint mondom, a niceai hitvallás eredeti szövege ezen a ponton még némileg szűkszavúbb volt.

Érthető, hogy az akkori tévtanításokkal szemben mindezt világosan meg kellett fogalmazni, de ma mi ennek a gyakorlati jelentősége?

Az, hogy a mi megváltásunk és üdvösségünk valósága Krisztus istenségén múlik, az örök érvényű, ezért ezeknek a hitigazságoknak nemcsak a megőrzése fontos, hanem a hozzájuk való ragaszkodás is. Napjainkban sokan feleslegesnek tartják az egyház tanításának részletekbe menő hangsúlyozását. A dogmákat gyakran valamilyen megkötöző kereteknek tekintik, és a kereszténységen belül is akadnak, akik a hit megélésének az élményét előrébb helyezik, mint azt, amit hiszünk. De ha nem tudjuk, hogy mit hiszünk, akkor mit élünk meg a hitünkben? Az egyházatyák tisztában voltak azzal, hogy a hit igazságán áll vagy bukik minden, tehát egyáltalán nem mellékes, hogy mit hiszünk. Krisztus istenségének, a Szentháromság Istenbe vetett hitnek a mi üdvösségünk szempontjából alapvető jelentősége van. A Szentháromság Isten viszi végbe, ami üdvös, a mi megváltásunkat. A Szentháromság Istentől van a létezésünk és Tőle van az új életünk, megtartatásunk, megszentelésünk. Amit a hitvallásban megfogalmaznak, az a keresztyének közös hitalapja.

A Szentháromság-tant nem egyszerű felfogni, még egy teológushallgató számára sem. Hogyan lehet ezt úgy tanítani, hogy megértésé, elfogadják és meg is éljék?

Ennek a megértése a Biblia megértésével kezdődik, hiszen a hitvallás a Szentírás értelmezéséből fakad. Nyilván tisztában kell lennünk az értelmünk korlátaival is. Isten a kijelentésében is valamelyest titok marad a számunkra, Akit csak alázattal közelíthetünk és alázattal kérhetjük, hogy megnyilvánuljon előttünk. Van egy bizonyos határ, ameddig a megértésben el tudunk menni. Mindaz, amit megértünk ebből a

titokból, az Isten kijelentéséből ered, ezzel kell kezdenünk a teológiai oktatásban is a niceai atyák által megfogalmazottak megértését. Tisztában kell lennünk a korszakkal is, amelyben ez a hitvallás megszületik, azzal, hogy mi az a kontextus, amelyben ezeket a nem véletlenül használt kifejezéseket belehelyezzük a hitvallásba, és hogy milyen szempontok merültek föl akkor, amikor a zsinaton megtárgyalják a később tévtanításnak minősített kérdéseket. Ezeknek a vizsgálatával tudunk csak közeledni a Szentháromság-tan megértéséhez.

Hogyan valósítható meg, hogy a Szentháromság-tan a gyülekezeti életben is valamilyen formában megjelenjen?

Az istentiszteletünk teljes egészében a Szentháromság Isten dicsőítéséről és a Hozzá való fordulásról és az Ő tiszteletéről szól. A liturgiánknak is szerves részét kell, hogy képezze, ahogyan mindig is képezte. Az első Szentháromság-formulák, azok a rövid hitvallások, amelyeket az egyház a kezdetektől fogva használt, elsősorban a sákramentumokhoz kötődtek, azaz a keresztelezéshez és az úrvacsorához. Ezek kiszolgáltatásának ma is alapvető része a hitvallás, de nyilvánvalóan az igehirdetésekből sem hiányozhat, hiszen mi mást hirdetnénk, mint Isten evangéliumát, amely tulajdonképpen az, hogy Jézus Krisztus Isten egyszülött Fia, akit az Atya nemzett öröktől fogva, elküldte közénk, a mi váltságunkká lett, a Szentlélek pedig megszentel és megtart bennünket az igaz hitben. Minden igehirdetésünk lényegében a Szentháromság Isten velünk való munkájáról szól és szükséges erről tanítani a gyülekezetet.

Már csak azért is, mert az istentiszteleteken azt az apostoli hitvallást szoktuk elmondani, amely elsőre a niceai hitvallás egyszerűsített, rövidített változatának tűnik.

Inkább egy másik hagyományból származó változata: valószínűleg a római gyülekezet egy korábbi hitvallásából eredhet. Nem arról van szó tehát, hogy Nyugaton lenyesegettek volna a niceai–konstantinápolyi hitvallásból. Ezek a hitvallások – és jól mutatja, hogy a Szentháromságba vetett hit is – tulajdonképpen már a korai időkben is egyetemesnek számítottak a keresztyénség körében. Igaz, különböző szövegvariánsok, hitvallási formulák léteztek párhuzamosan egymás mellett, amelyek érdemi tartalmukban azért nagyjából megegyeztek, csak szövegükben volt egy kevés eltérés. Nálunk inkább az apostoli hitvallás hagyományozódott tovább a használatban, mind az istentiszteletünk részeként, mind a sákramentumokkal való éléshez szervesen kapcsolódva. A niceai–konstantinápolyi hitvallás ugyanakkor a református egyház által is elfogadott és

használt hitvallás, így közös örökségünk mind a keleti kereszténységgel, mind a római katolikus egyházzal.

Ez a közös örökség ma mennyire segíti az összetartozást a különböző keresztény felekezetek között? Képes-e napjainkban is erősíteni az ökumenizmust?

Ha valami indokolja vagy alátámasztja az ökumenikus mozgalomnak a lehetőségét, az pontosan ez a niceai–konstantinápolyi hitvallás, a közös hitünk, hogy ugyanabban az Istenben, a Szentháromság Istenben hiszünk, ugyanazt a Szentháromság Istent tiszteljük és magasztaljuk liturgiáinkban, imádságainkban. Minden más, ami elválaszt bennünket különböző egyháztörténeti és egyéb okok miatt, kevésbé érinti hitünk alapjait. Mindazt, ami még ma is összeköt bennünket, nagyrészt a niceai–konstantinápolyi hitvallásban megvallott közös hitünkhöz köthetjük. Az egyetemes hitvallások olyan közös örökséget jelentenek a többi keresztyén felekezettel, amely alapja lehet a párbeszédnek azokban a kérdésekben is, amelyek további tisztázást igényelnek.

Barna Bálint
parokia.hu

Áldás Szeretetszolgálat vasárnapján

*Áldásával kísérjen az Úr téged,
Minden utadon ott legyen veled.
Öleljen át a nehéz napokon,
Juttasson át fájó pontokon.
Vezessen életed minden napján,
Hajnalit adjon az éjszakák után.
Ragyogtassa rád kegyelme sugarát,
Mikor mardosna kétség és önvád.
Tartson, mikor nem bírod tovább,
Mutasson utat a pusztaságon át.
Erőd, ha lankád, lelked, ha fárad,
Legyen Isten megmentő várad.
Ő adjon nyugalmat, s békét,
Szíved nála lelje meg fényét.
Áldjon téged a mindenható Isten,
Őrizzen, védjen, s mindig szeressen.*

Disznótoros ebéd

„Amikor továbbhaladtak, betért egy faluba, ahol egy Márta nevű asszony a házába fogadta. Volt ennek egy Mária nevű testvére, aki leült az Úr lábához, és hallgatta beszédét. Mártát pedig teljesen lefoglalta a sok munka. Ezért odajött, és így szólt: Uram, nem törődsz azszal, hogy a testvérem magamra hagyott a munkában? Mondd hát neki, hogy segítsen! Az Úr azonban így felelt neki: Márta, Márta, sok mindenért aggodsz és nyugtalankodsz, pedig kevésre van szükség, valójában csak egyre. Mária a jó részt választotta, amelyet nem vehetnek el tőle.” (Lukács 10,38–42)

Kedves Testvéreim!

Nagy szeretettel köszöntünk mindenkit ezen a mai napon a disznótoros ebédünkön, amelyet évek, sőt mondhatni évtizedek óta megszervezünk, amelynek már nagy hagyománya van az intézményünk és így a gyülekezetünk életében.

Sokan munkálkodtak ma azon, hogy ez az étel az asztalunkra kerüljön. Sok Márta és Mária van közöttünk, akik szorgalmasan tevékenykednek a családban, és itt is egy-egy vendégség idején. Mindennek helye van, és rendben is van. A történetben azonban Márta túlságosan aggodóvá vált. Jót akart, de nem figyelt arra, akire figyelnie kellett volna.

Ma arra hív minket ez az igeszakasz, hogy mi is figyeljünk bokros teendőink, vagy épp magunkra vagy másokra figyeléseink között is arra az Istenre, arra a Jézus Krisztusra, aki szeretné, ha nem aggodalmaskodnánk annyit.

Ez a nőkre sokkal jellemzőbb, vagy inkább jobban látható, mert a férfiak leplezik érzelmeiket. Ne engedjük, hogy az aggodalom tönkre tegyen minket. Szolgáljunk, de ne félelemmel, ne aggodással, hanem teljes szívvel és örömmel. S akkor meg lesz az eredménye, ahogy most is.

Arra hív minket Jézus, nyugodjunk meg a lábánál, pihenjünk meg, és hallgassuk megnyugtató szavait, biztató gondolatait. Kevésre van szükség, valójában csak egyre. Istenre, és akkor minden más megadatik. Istenre, mert Ő mindent megad nekünk, azt is, amit nem is kértünk. Áldjon meg ma minket is, és adja Isten, hogy Őt, s vele a jó részt válasszuk!

Farsangi mulatság

*Farsang van most,
ne feledd el.
Maskarádat
fürgén vedd fel!*

*Szól a duda,
szedd a lábad,
perdülj, fordulj,
fürgén járjad!*

*Libbenjen a
pörgős szoknya,
a nadrág is
vigan ropja!*

*Dobbanjon a
bundás bakancs,
vígság legyen,
ez a parancs!*

Ezzel a néhány soros hívogatóval köszöntünk mindenkit ma, akik megjelentek ezen a farsangi mulatságon. Jó együtt lenni újra, és együtt nevetni, beszélgetni, táncolni. Vannak, akik bátran mindenféle maskarába öltöznek, és úgy jöttek ma is. Jóllehet nem volt ez a tél olyan hosszú és hideg, mint talán gyermekkorunkban, mégis most jó azokra a napokra is visszaemlékezni, felidézni a régi időket. Jó, ha együtt vagyunk, és elfelejtjük bajainkat, talán nem fáj úgy a derék, meg a láb, nem hasogat a szív, nem érezzük a magány keserű ízét. Feledünk bút és gondot, és örvendezünk.

Isten szeretne velünk örvendezni, és azt szeretné, ha nemcsak most, hanem minden napon békében lenne a lelkünk, hogy találjunk olyan vigasztalást, örömforrást, amely tartós, és szüntelenül a rendelkezésünkre áll. Ő ma is felkínálja jelenlétét, hogy vele mindig belső boldogságunk legyen. Kíváncsi, hogy találjuk meg ezt a belső örömet, és ennek a fényében legyünk együtt, és lássuk a Maskarások felvonulását, műsorukat.

Üdvözzöljük a mai napunk zenészét is, aki elfogadta a meghívásunkat: Szegedi Attila ő, akit mindenki ismer a teremben. Ő teszi feledhetetlenné délutánunkat.

A zene alatt felszolgáljuk azokat a fánkokat, melyeket a Közétkeztetési intézmény készített, de vannak házi készítésű fánkok is, amelyeket hálásan köszönünk. Mivel mind a maga nemében szép és ízletes, ezért mindenki jutalmul egy kis meglepetés ajándékot kap az elkészült remekművekért. (K. Zs.)

Intézményvezetői köszöntés

A téli ünnepeken túl vagyunk, hamar elmúltak ismét. Ám nem csak ezeken az ünnepeken lehet jól éreznünk magunkat, ahol leginkább a családdal vagyunk együtt, hanem ilyenkor farsangkor is mulatozhatunk barátok, ismerősök, klubtársak társaságában. Ez az alkalom jól bizonyítja, hogy nem csak a gyerekeknek szabad óvodában, iskolában farsangolni, hanem a régen volt gyerekeknek is. Sőt nem csak hogy szabad, hanem

egyenesen kötelező. Jó egy kicsit kibújni az embernek a saját bőréből, ahol az év 364 napját tölti azért, hogy ezen az egy napon kipróbáljon valami mást, valami újat. Ez nem összetévesztendő azzal, hogy „egy olyan világban, ahol szinte mindenki folyton álarcot visel, megtisztelő kíváncsiság, ha valaki megmutatja neked a lelkét.”

És ha ehhez a mai mulatozáshoz társul egy kis finom fánk, egy kis tombolasorsolási izgalom, jó zene, akkor kell ennél több? Ugye, hogy nem!

Netyéné Bajkán Viola

Ál arcaink vagy álarcaink

Farsang, a beöltözés, a jelmez- és álarcviselés időszaka. Régen ilyenkor az emberek belebújtak a gonosz szerepébe vagy abba, amit normál életükben nem élhettek ki. Szabad volt kimondani olyan dolgokat, amiket egyébként inkább magukban tartottak, és nem járt érte büntetés. Mindenki tréfának, vígságnak vette, és közben mégis napvilágra kerülhetett, ami továbbra is elfojtva csak mérgezte volna a lelket. Sajnos manapság – farsangtól függetlenül is – álarcot hordunk.

Farsang van. Egy időben az egyház annyira elzárkózott ettől az ünneptől, hogy sokan nem is tudják, miről szolt eleink életében ez az időszak. Általában a vízkereszttől hamvazószerdáig terjedő, változó hosszúságú, mulatós, lakodalmas időszakot tekintjük farsangnak. Maga az elnevezés bajor-osztrák eredetű, és eredetileg a farsangzáró húshagyó keddet jelentette. A gyakorlatban karácsony és farsang a régiségben szinte egybefolyt, már ami az evést-ivást, duhajkodást illeti. A mezei munkákat nem adó télben mi is úzhette volna el jobban a hideg és sötétség okozta depressziót, mint a közös vidámság?

Az egyház a farsangot – vagy, ahogy a papok nevezték, az „ördög ünnepét” – igen rosszalotta, s azzal próbálta végül mederbe szorítani, hogy e pogány eredetű ünnepciklust (is) megszentelte. Az időszak szentjeinek (Remete Szent Páltól Bálintig) köpenye alól azonban mégis rendre kilóg a lóláb, lelepleződik azok pogány származása, s bizony mind elválaszthatatlanok a farsangtól. A hozzájuk fűződő szokások jórészt a régi parasztnaptárban gyökereznek.

Abban, hogy a farsang hossza változó, a hétszámítással bonyolított luniszoláris naptárunk a ludas. Farsang idejét, pontosabban a végét, húshagyó keddet húsvét időpontja határozza meg. Húsvét pedig mindig a tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltét követő vasárnapra esik, a húsvétvasárnapot pedig „40 napos” böjt előzi meg a liturgikus naptárban, amely hamvazószerdával, a farsangot búcsúztató húshagyó kedd utáni nappal kezdődik. Mivel tehát húsvét mozgó ünnep, ezért mindig változik a farsang időtartama is. A

legrövidebb akkor, ha március 22-én – ez a tavaszi napéjegyenlőség utáni nap – telihold van és vasárnap. Ez húsvét legkorábbi időpontja. Ilyenkor farsang húshagyója a gyertyaszentelő utáni napra esik. Ez a valóságban meglehetősen ritkán fordul elő.

Most nem megyek bele a nap, illetve hold járása alapján számított naptármódszerekbe, csak annyiban érdekes jelenleg számunkra, hogy a napévszámításban a dátumhoz kötött, állandó ünnepek játszanak főszerepet, a holdévszámításban pedig a vándorünnepek. A farsangot is ilyen vándorünnepek szakaszolják. Kezdőnapja a vízkereszt utáni regélő hétfő volt. Első három vasárnapja pedig az első-, másod-, harmadmenyegzős vasárnap, utolsó három vasárnapja: hetvened- (húsvétól 70 napra), hatvanad- és farsang- vagy húshagyó vasárnap névre hallgatott. Ez utóbbit a zabálós csütörtök előzte meg. A farsangvasárnapra következő farsanghétfő, húshagyó kedd (Erdélyben púposnap) rekesztette be elvileg a „kolbászos napokat”, ámbar ez sem teljesen igaz, a hamvazószerdával kezdődő első böjtös hét (csonkahét, semmihét) csütörtökjén ették meg ugyanis a maradékokat...

Ezért ennek is kövércsütörtök, torkoscsütörtök, zabálós csütörtök, tobzódócsütörtök, kifsarsang volt a neve. Némely helyeken még táncra is perdültek e napon, de hogy Isten meg ne haragudjon rájuk, gondolták, megtévesztik: románosan kieresztették az ingüket, kalapban jártak, s úgy tettek, mintha nem keresztyének lennének, ezért ezt a táncot „zsídóvecsernyének” nevezték a régiek.

Miután korábban, az ókorban, a római birodalom idején a sötétség végét, a világosság kezdetét éljenezték ebben az időszakban, szaturnáliákat ültek, amelyen Szaturnuszt, valamint az alvilág urát, Plútót ünnepelték, részben az ő képük tevődött át a későbbi keresztyénség ördöggképzetébe. Nem véletlen, hogy az ördög, a gonosz képe ebben az időszakban jelenik meg legerősebben a néphagyományban is és a farsangot követő böjtben, s mint kísértő is jelentős szerepet kap. *Miért olyan fontos ez?*

Nézzük kicsit a modern lélektan szemszögéből! A lélek alapvetően harmóniára, kiegyensúlyozottságra törekszik. Ne áltassuk magunkat! Bizony, mindannyiunkban ott rejtőzik a rossz, a kísértő, ugyanúgy, ahogy a jó. A mai, civilizált, konszolidált életünkben nem sok lehetőség adódik arra, hogy a rossz vagy rossznak ítélt lélekrész is szerephez jusson. Elődeink még ösztönösen tudták, érezték ennek a fontosságát, és például a farsanggal lehetőséget teremtettek az úgynevezett „szelepelésre”. A karnevál idején bele lehetett bújni a gonosz szerepébe vagy abba, amit normál életünkben nem élhettek ki. Ilyenkor

szabad volt kimondani olyan dolgokat, amiket egyébként inkább magukban tartottak, és nem járt érte büntetés. Mindenki tréfának, vígságnak vette, és közben mégis napvilágra kerülhetett, ami továbbra is elfojtva csak mérgezte volna a lelket. Persze hogy nem nézte az egyház jó szemmel, hiszen ilyenkor a papok tevékenységét is pellengérre állították, kigúnyolták, az egyház piszkos ügyeiről is lerántották a leplet. De persze egyszerűbb volt istenkáromló ördögimádásnak nevezni, mint felülbírálni a sokszor nem is annyira jogtalan kritikát és változtatni az addigi szokásokon. Ehelyett szemforgató módon istentelennek nevezték az ünneplő tömeget, akiket aztán vasárnaponként nagy beleéléssel küldtek gyeheknára... És egy kicsit sem térünk el a farsang témától, hiszen ez a viselkedés sem volt más, mint álarc. Vagy használjak erősebb kifejezést? Képmutatás!

Mit is mond erről Jézus?

„Jaj nektek, képmutató írástudók és farizeusok, mert bezárájátok a mennyek országát az emberek előtt: ti magatok nem mentek be, és azokat sem engeditek be, akik be akarnak menni.” (Mt 23,13) Az az érdekes, hogy a görög eredetiben a képmutató a *hipokritész* kifejezéssel olvasható, ez pedig a görög színészt jelentette az ókori drámák idején. És mit csinált a görög színész? Hatalmas maszkban, álarcban ágált a színpadon. A *hypo* ebben a szóösszetételben azt jelenti, valami alatt. A *kerinomai* pedig azt, hogy megítél, magyaráz. Ez volt a színész: az álarc alól mond valamit, valaki más szerepében, onnan ítélkezik, onnan magyaráz. (Egyébként csak érdekességként írom, hogy ebből jön a mai kritika szavunk is.) Tehát nem a saját véleményét mondja az illető, hanem tettét, szerepet játszik. Jézus ez ellen szólalt fel. Hogy ne játsszák meg magukat, vállalják azt, akik ők valójában.

Ahogy sajnos minden korábbi értékünk, úgy a farsang is elvesztette már valamikori jelentőségét. Elfelejtettük már rég, hogy „mindennek rendelt ideje van”, és bizony nem volt véletlen a régi rend menete. Az egészséges lélek tudott mihez alkalmazkodni általa. Nem is volt annyi neurotikus, mint napjainkban...

Ma nem veszünk farsangkor egységesen álarcot, mert „cikinek” tartjuk, és közben nem vesszük észre, hogy gyakorlatilag éjjel-nappal álarcot hordunk. Egész arzenálunk van belőle. Van egy vagy akár több is a munkahelyünkre, van a barátaink felé, van a szülői körben, van a családban, külön a gyerekeink, külön a szüleink felé, de még legintimebb pillanatainkban is. Sajnos azonban ezek az álarcok észrevétlenül már hozzánk is tapadtak, már nem igazán tudjuk levenni őket, vagy csak nagyon fájdalmas lelki munka segítségével. Az álarcaink persze valamiféle módon meg is védnek minket a külvilágtól, de bizony

ugyanakkor el is rejtik igazi érzéseinket, szándékainkat, és ily módon gyakorlatilag állandó képmutatáshoz vezetnek. A legrosszabb esetben még önmagunk előtt is. A sminkelt arcunkat egy idő után valóságosabbnak hisszük és gondoljuk, mint az Isten adta természetességünket. Igazi önmagunkat mind mások, mind önmagunk előtt elrejtjük, és másnak adjuk ki magunkat, mint amilyenek valójában vagyunk. Erre még rásegít a szociális médiából ránk zúduló szenny is, ahol mindenki cukormázos filterekkel közvetít magáról teljesen más képet, mint amilyen ő valójában. És persze mi is olyanokká akarunk válni, vagy legalábbis azt a látszatot szeretnénk kelteni, hogy mi is minimum olyanok vagyunk.

Gyóni Géza, az evangélikus teológus költő már több mint száz éve így fogalmazta meg *Álarcosok közt* című versében ezt:

„Tarkán hullámszik el mellettem
A sok bobó, festett alak.
Forognak színes tömkelegben,
Kik a divatért bomlanak.

S én arra gondolok, - ha egy nap
Nem vón álarc az arcokon:
Vajjon megismerné-e egymást
A jó barát, testvér, rokon?...”

Az a gond, hogy az álarcok mögött a külső látszat és az igazi szándék könnyen összefonódhat, s így elveszíthetjük a valódi identitásunkat, valamint ezen túlmenően a kapcsolatunkat másokkal, hovatovább önmagunkkal. Ezért, ha már a hétköznapiakban nem, akkor a farsang, a megengedett álarcok idején gondolkodjunk el, hogy keressük a vidámságot, keressük a kapcsolódás lehetőségét, de ne feledkezzünk meg az igazságról és az őszinteségről! A farsangi és a mindennapi álarcok alatt az lenne a fontos, hogy legalább magunkban nézzünk szembe magunkkal őszintén. Olyan őszintén, ahogy az Isten lát bennünket. Minden sallang nélkül. Csak ezzel az őszinteséggel lehet tisztelettel odafordulni a másik felé is. Nem lenne szabad elfelejtenünk, hogy az igazi kapcsolatok az őszinteségen és az elfogadáson alapulnak, és csak az álarcok mögött tudjuk megtalálni egymás valódi énjét. A virtuális világ, ami ma uralkodik felettünk, nem időszakos maskarával, hanem most már áthatolhatatlan páncélzattal öltöztet fel minket. De az igazi erő, az igazi szépség abban van, hogy ezeket le merjük dobni, hogy kinyitjuk a szívünket, és meg merjük mutatni önmagunkat először is magunknak, majd aztán a valós képünket vállalva másoknak.

Eleink farsangkor kieresztették, ami nyomta a lelküket. Kimondták, ami fekélyt okozott volna. Ma, bár felvesszük a maszkot, mégsem mondjuk ki, ami szorongással tölt el, nem mondjuk ki, ami nyomaszt,

hanem nyeljük, inkább rákot növelünk magunkban, és mégsem vagyunk jobban, nem vagyunk sem őszinték, sem egészségesek. Hozzuk létre az ünnep valódi jelentését! Merjünk képmutatás nélkül beszélni egymással! Ehhez azonban magunkat kell elfogadnunk és megértenünk, hogy a valódi kapcsolódás alapja a szeretet, az elfogadás és az őszinteség. És ha eljutunk oda, hogy mi magunk végre önmagunkkal egyenesek vagyunk, akkor ne essünk bele a felsőbbrendűség hübriszébe, hanem jusson eszünkbe a fentebb idézett igeszakasz, amivel Jézus intett minden képmutatást! Szeretettel merüljünk el helyette az Isten által alkotott valódi arcunkban és a másikéban!

Kun Ágnes Anna
reformatus.hu

Házasság hete Sarkadon

A Sarkad-Belvárosi Református Gyülekezet évek óta csatlakozik ahhoz a kezdeményezéshez, mely Valentin-nap környékén minden évben egy hétig a házasság és a család fontosságára hívja fel a figyelmet. Házánkban az országos eseménysorozatot 2008 óta rendezik meg a keresztyény egyházak és civil szervezetek széles körű összefogásával.

Gyülekezetünkben valamennyi istentiszteleti és bibliaórai alkalmunkon a hét jelmondatát: **„Beszélgetek a házasságokért”** jártuk körül. Ezt a célt szolgálta az **„Anyabuli”** című film megtekintése, illetve Tapolyai Emőke szakpszichológus online előadása is.

A záró alkalmon vendégül láthattuk nagytiszteletű Nitsch Gábort lelkipásztort és kedves feleségét Gróf Tisza Ilonát Gesztről. Fantasztikusan vidám, őszinte és mély érzelmű házaspárt ismerhettünk meg személyükben.

Visszahelyezés Gesztre

Az ősi kastély háziasszonya lesz a békés vármegyei Geszten **Tisza Ilona**, Tisza István egykori miniszterelnök dédunokája. Argentínában született, Kolumbiában élt, északi-amerikai életét szakítja meg idősejével, hogy férjével, **Nitsch Gáborral** – aki református lelkész lett a faluban – két éven át szolgáljon.

– Ön Argentínában született. Hogy kerültek oda a szülei?

– Tisza István miniszterelnöknek két gyermeke volt, István és Júlia, aki kisgyermekkorban elhunyt. Az én nagyapám az ifjabb István volt, három gyermeke közül a legidősebb, Lajos Kálmán, azaz Papi volt az én apám. Ebben a bevezetőben nagy családragény rejlik egy naposan elhunyt testvérről, osztrák menekültábrorral, Fiuméből indult hajóúttal, Argentínába költözéssel, persze Észak-Amerika volt a

cél. 1949-ben én voltam az első az öt gyerekből, aki Argentínában született. A Mami, Brennert Gréta Észtországból származott, Papival németül beszéltek, de a Buenos Aires-i magyar kolóniában megtanult magyarul. Hat hónaposan felköltöztünk északra, a bolíviai határhoz, az Andok aljára, Jujuj tartományba.

– *Miért pont oda?*

– Papi egy gazdag birtokos alkalmazásába került, egy akkora ültetvényen szolgált gazdaságvezetőként, amelyet lóháton sem lehetett bejárni egy nap alatt. Tizenegy éves koromban átmentünk élni Kolumbiába, mert Papi állatorvosként egyetemi katedrát kapott, zoológiát és agrártudományt tanított. Aztán 1964-ben észt kvótát kaptak az USA-ba, és Papit meghívták New Yorkba egyetemi tanárnak. Amikor odaértünk, tudatták, hogy az egyetemi állás anyagi okok miatt megszűnt. Így egészen lent kezdte, volt inas, sofőr, kapus, a Mami pedig szakácsként dolgozott. Én akkor már tizennégy éves voltam, Minnesotába küldtek tanulni.

– *Ebből a változatos gyermekkorból milyen emlékeket őriz?*

– Elsősorban tökéletes gyerekkori emlékeket, négy fiútestvérrel a dzsungel közepén. A paradicsomban: mindenféle citrusgyümölcs termett, az iskolába lóháton mentünk, a ház körül mini állatkertünk volt struccmadárral, olyan pumával, amelynek még csukva volt a szeme, amikor Papi rátalált, s a Mami táplálta cumisüvegből, s ez a puma veszekedett azért, hogy ő üljön a Mami ölébe, s ne a György testvérem. Volt egy hosszú orrú hangyaevőnk, aki járt-kelt a lakásban, míg a Mami apám elé állt, s azt mondta: döntened kell arról, ki marad, én vagy a hangyaevő, mert mindketten nem fogunk itt élni! Sok évvel később mikor Papi haldokolt, s ott voltunk nála a kórházban, ránk nézett s azt kérdezte: hibát követtem el, amikor Mamit tartottam meg a hangyaevő helyett? Ez persze csak tréfa, de a tréfa minden rosszban is jellemző ránk.

– *Meg kellett tanulnia, hogy mi is az a magyarság?*

– Annyit tudtunk, hogy jó családból származunk. Amikor megérkeztünk Argentínába, a dokumentumok alapján, hogy gróf Tisza, az új névazonosságunk az lett, hogy Gróf-Tisza, minden papírunkon átkeresztelték minket. Amerikában Gróf-Tisza néven kerestek minket. Mindenesetre gyermekeként annyit tudtunk, hogy illik viselkednünk. Amikor tizennégy évesen megérkeztem Amerikába, egy nagynénim mondja: igen, te egy grófkisasszony vagy. Nem, én Gróf-Tisza vagyok, ez a családi nevem – feleltem. Akkor egy rokon felhívta telefonon édesapámat, aki még Kolumbiában tartózkodott, s azt mondta neki, Kálmán, itt van mellettem az Ilona, mondd el neki,

hogy mit is jelent az, hogy gróf. Akkor tudtam meg, hogy milyen grófi családból jöttünk.

– *A bontalanság általában fájdalmas.*

– Már Argentínában figyeltem a kinti magyarokra jellemző mély depresszióra is, hogy nem tudtak belenyugodni, hogy el kellett hagyniuk Magyarországot, és mindenüket elvesztették. Jellemző volt, hogy a férfiak két órát hordtak, egyik kezükön az argentin, másik kezük csuklóján a magyar időt mutatta a karóra. Minden összejöveten az jött át, hogy jaj, jaj, jaj! Papi ezt nem akarta, azt vallotta, hogy örülünk, annak, amink van. A múltból nem lehet megélni, és muszáj tanulni.

– *Mikor járt először Magyarországon?*

– Tizenhat évesen ösztöndíjat kaptam egy német nyári kurzusra. Papinak már nagyon rossz volt a szíve, nem lehetett a terveket megosztani vele, de Mami és a Magyarországon maradt húga, Joli néni arról leveleztek, ha már Európában járok, hogy mégis el kellene látogatnom Magyarországra. 1966-ban jártam Budapesten, rokonaink borzalmas nehéz körülmények között éltek, nem kaptak munkát, a gesztiek vittek fel nekik hétről hétre élelmet. Huszonegy napra terveztem a magyarországi látogatást, de Papi megtudta, s másnap Bécsben volt, onnét táviratot küldött: sipirc kifelé. Bár elvittek Nagykovácsiba és Erdélybe is vonattal, még akkor sem jöttem rá, hogy mi az a Tisza család. Csak az, hogy hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy Tisza család. Később, mivel egyre jobban érdekelt a magyarság, 1971-ben úgy döntöttem, hogy egy egész nyarat Liechtensteinben töltök Andrásy Géza bácsiéknál, s tőle hallottam a csípős történeteket a családról.

– *Amerikában gondtalanul éltek?*

– Szerény polgári körülmények között. Teltek az évek, és én már 26 éves lettem, s mindenki attól félt, hogy vénkisasszony maradok. Egy rokon, aki New Jerseyből cserkészetre és magyar iskolába járt, egyszer rám parancsolt: „jössz a magyar iskolába!” „Miért mennék, tudok magyarul” – feleltem. „Azt mondom, hogy jössz velem” – erősködött. Elmentem, s azt mondta a cserkészetre és magyar iskolát vezető fiatalemberre: találtam egy férjet neked. Akkor érkezett az USA-ba Nitsch Gábor, amikor Papi meghalt, s a temetését követően másnap templomba mentünk, ott mutatta be hivatalosan Csordás Gábor lelkész őt nekem.

– *A fiatalember hogy került New Yorkba?*

– Gábor Geszt túloldalán, egy romániai faluban született, református teológiát végzett. Ismert, hogy Ceaucescu 1970–71-ben eladott sok ezer németet, svábot és zsidót modern rabszolgának fejénként

kétezer dollárért. Gábor az eladott emberek között volt, Izraelbe került. Négy év ottmaradást ígért, de megmondták neki, hogy mint nem zsidó, nem kaphat állampolgárságot. Ösztöndíjas lett a héber egyetemen, vallásfilozófiát és művészettörténetet tanult. 1973-ban a New York-i Columbia Egyetemre hívták, 1974. augusztus 23-án, aznap érkezett az USA-ba, amikor Papi meghalt. A 82. utcai református magyar közösségben azt tapasztalta, hogy égető szükségük van magyarul és angolul beszélő lelkészre. Feladta az egyetemi oktatói terveit, a cserkészetet vezette, a magyar iskolában pedig önkéntesen tanított. Ekkor találkoztunk mi. Én Minnesotában elvégeztem az egyetemet nemzetközi kapcsolatok szakon, és 1977-ben összeházasodtunk, rövid ideig egy New York-i hotelben menedzserkedtem. Spéter Erzsébet férjének tizenegy szállodában volt részvénye, s mikor a férfi elhunyt, Erzsébet intézte az ügyeket, idővel megkért, hogy legyek a jobbkeze. Majd lelkészfeleségként a gyerekeinkkel foglalkoztam, Andrással és Dániellel.

– Gyakran jönnek Magyarországra?

– Mostanában tízévente, ez az ötödik itt tartózkodásunk. Talán elmondhatom, hogy a harmadik geszti látogatáson értettem meg, hogy mi az, magyarnak lenni. Három hónapra terveztük a mostani látogatást, a kastély felújításának júniusi átadására is mentünk. A férjem kétszer prédikált a geszti templomban. A három hónap alatt megcsináltattuk a fogainkat is, egynegyedébe került, mint amennyiért az USA-ban vállalták volna. Már készültünk haza, amikor egy ebédre hívtak minket, ahol kiderült, a vendéglátó többet tud a Tisza családról, mint jómagam. Az ebéd végén a férjem elmondta, hogy lelkészhiány van Geszten, s a helyettesítő lelkész is kiesett, és a kapcsolataival nem tudna egy lelkészt találni Gesztre. „Nem kell keresnem, itt ül velem szemben” – kapta meg a választ. Hetvenen felül nem engedi a törvény, de engedélyt kapott, és felajánlották, hogy én legyek a kastély háziasszonya, találkozzak az emberekkel. Megbeszéltük a gyerekeinkkel, hazamentünk elrendezni a dolgainkat, s október elejére visszajöttünk. Két évet vállaltunk, mert a férjem két év szolgálatra kapott engedélyt. Prédikál, búcsúztat temetésen, esket, keresztel. Rendes helyi lelkész. És az az igazság, hogy tizenöt éve nem tartott az USA-ban magyar prédikációt. Most fel van villanyozva! Mert Cincinattiben élve minden vasárnap két órát hajtottuk egy irányba a kocsit az autópályán, hogy Columbus város Hungarian Village negyedében a kis magyar gyülekezetnél prédikálhasson. Tizennégy tagja van, februárban temette el az utolsó magyarul beszélő nénit. Akik megmaradtak, nyolcvan-kilencvenéves harmad-negyedgenerációs magyarok, akik már csak

olyan szavakat tudnak kiejteni, hogy kolbász, hurka, kifli, töltött káposzta.

– *Az ízek a génjeinkben maradnak.*

– Azt csináltuk, hogy a százéves kolbász- és hurkarecepteket odaadtuk egy közeli közösség német hentesének, és ő rendelésre elkészíti bárkinek. És amire büszke vagyok, most hogy idejöttünk, a kis magyar klub mint gyülekezet adott ötezer dollárt Gesztnak, s ezret arra, hogy vigyük el Ukrajnába egy gyermekotthonnak. Egy diplomata felajánlotta, hogy konzuli kocsival visz és hoz majd minket.

– *Az édesapja Tisza Lajos Kálmán és családja volt a geszti kastély és uradalom, valamint Nagykovácsi utolsó tulajdonosa. Visszakaphatta volna a kastélyt?*

– Eszünkbe sem jutott. Olyan összeesett volt a kastély, és annyi év telt el, hogy nincs az a pénz, amit ráköltethetünk volna. Azt mondtam, hogy Papi inas, sofőr, kapus volt, de azt nem, hogy később egy Argentínában élő befektető szafarijának állatfelvásárlója is. Egy időben annyit utazott a tengereken és az óceánokon a kiszemelt állatokért, hogy Noénak hívtuk. Ami pénzt keresett, az el is ment a családra.

– *Mi a munkája Geszten?*

– Néhány hónap alatt huszonháromezer látogatója volt a kastélynak. Mindennap bejárok, már sok dolgozót ismerek név szerint is. Két innen származó festményt és egy pecsétnyomót őriztem a világban tett vándorlásaim során. Az én felelősségem volt, hogy őrizzem, míg hazát találok nekik, és most visszatértek Gesztre. Hamar kidolgozom a tárlatvezetésem részleteit, mert az nem lenne jó, ha a csoportok után rohagnának, „én vagyok Tisza Ilona”. De sokan nem akarnak semmit tőlem, csak köszönni, mosolyt váltani, kezet fogni és kicsit beszélgetni.

Varga Attila

www.magyarnemzet.hu

Fekete Károly püspök bibliavasárnapi gondolatai

Egyedül a Szentírás bitüink és életünk zsinórmértéke. Kálvin szerint: „A Szentírás nekünk halott és erőtlenség, amíg fel nem ismerjük, hogy abban Isten szól hozzánk és nyilváníti ki a maga akaratát.” (Institutio, 1.7.1.)

Úgy olvasták a reformátorok a Szentírást: mintha magának Istennek élő szava hangoznának abban. A Bibliában Isten életbevágó üzenete szólal meg az ember üdvösséges javára. A tétel igaz: egyedül a Szentírás bitüink és életünk zsinórmértéke, de annak következetes megéléséért ma is imádkoznunk kell.

Gyerekolvas

HOL VANNAK A COOK-SZIGETEK?

A 15 szigetből álló szigetcsoport (13 lakott és 2 lakatlan szigetből áll) a Csendes-óceán déli részén, Új-Zéland és Hawaii között terül el. Új-Zéland szabadon társult állama, a kül- és hadügyeket Új-Zéland intézi, egyébként önálló kormányzata van. A 21 ezer fős lakosság háromnegyede a legnagyobb szigeten, Rarotongán él.

Nevét a felfedezőjéről, James Cookról kapta, aki 1773-ban partra szállt. 1888-ban brit védnökség alá került, 1901-ben a britek magukhoz csatolták, és átengedték Új-Zéland fennhatósága alá. 1965-ben belső önkormányzatot kapott. 1974 óta Új-Zéland szabadon társult állama, a kül- és hadügyeket Új-Zéland intézi, egyébként önálló kormányzata van.

A Cook-szigeteken a hivatalos nyelv az angol, de a lakosság a maori nyelvet beszéli. Népek: A lakosság 81%-a polinéz, 14%-a európai, 5%-a pedig egyéb népcsoportokhoz tartozik.

A maori férfiak hagyományosan Hongi-val köszöntik egymást, ami azt jelenti, hogy orrukát összenyomják, homlokukat megérintik, majd kezét fogják.

A fő vallás a kereszténység, melynek helyi képviselője a Cook-szigeteki Keresztény Egyház (Cook Islands Christian Church). A maorik egy része keresztény, azon belül is a presbiteriánus (református) vallás felé hajlanak. Maori keresztény csoport a Ratana és a Ringatu. A katolikus, az anglikán és a metodista irány is fontos. Az iszlám a leggyorsabban növekvő egyház a maori közösségekben. Ezek mellett a maoriknak van egy saját természeti vallásuk is.

A Csendes-óceán minden szigetén sokkal „hangsúlyosabb” a vasárnap, mint ahogy nálunk megszokott. Szinte mindenki templomba megy, a szertartás után családi körben vagy a gyülekezeti tagokkal közösen a templomkertben ebéd következik, majd a késő délután és az este kizárólag a pihenésről szól.

A kókuszpalmát az élet fájának nevezik a szigetlakók. Az ott élők kezdetől fogva sokféleképpen használták fel ezt a fát, ahogyan ma is. A leveleiből háztetőt készítenek, vagy matracot, táskát, kalapot fonnak belőlük. A kókuszdió kókuszvizet ad, ennivalót, kókuszolajat a sütéshez, főzéshez, a kókuszolajat a kozmetikában is felhasználják, krémekhez, testápolókhoz, és kókusztej készül belőle, a különböző ételekhez. A törzsét és a gyökereit házépítésre használják, vagy tüzet rakni, illetve díszítőelemnek.

A kókuszpalmát az élet fájának nevezik a Cook-szigeten, annyira fontos a szigetlakók számára. Az ott élők kezdetől fogva sokféleképpen használták fel ezt a fát, ahogyan ma is. A leveleiből háztetőt készítenek, vagy matracot, táskát, kalapot fonnak belőlük. A kókuszdió kókuszvizet ad, ennivalót, kókuszolajat a sütéshez, főzéshez, a kókuszolajat a kozmetikában is felhasználják, krémekhez, testápolókhoz, és kókusztej készül belőle, a különböző ételekhez. A törzsét és a gyökereit házépítésre használják, vagy tüzet rakni, illetve díszítőelemnek.

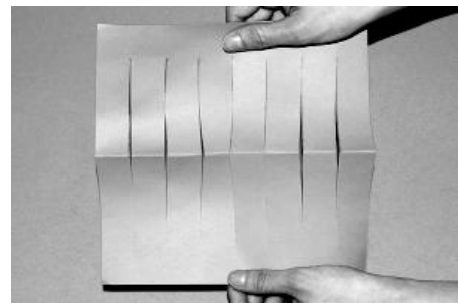
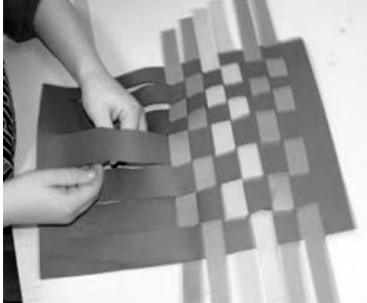
Maori nyelven a māori szó „normálisat”, „egyszerűt”, „természetest” jelent. Az európaiak, akik a szigetre jöttek, a korai időkben csak „új-zélandiként” vagy „bennszülöttként” hivatkoztak a maorikra. A māori a maorik saját elnevezése volt. A maorik gyakran használják a tāngata whenua („a föld népe”) kifejezést, hogy kifejezzék a kapcsolatukat a földdel.

A maori kultúra nagy jelentőséget tulajdonít a természetes környezetnek – az erdőknek, a tengernek, a folyóknak, a tavaknak és a hegyeknek. Az őslakos maori emberek hagyományosan vadászok, gyűjtők és növénytermesztők voltak, akik az erdőből, a patakból, a tengerből és a kertből is beszerezték azokat az alapanyagokat, amelyek a megélhetésükhöz fontos volt.

Az egykor Polinéziából ide érkező emberek magukkal hozták a kultúrájukban fontos élelmiszereket, mint pl. az édesburgonyát. A maori konyha a tengerből és a földből származó ételek finom kombinációja. A frissesség és a természetes ízek képezik a maori főzés lényegét.

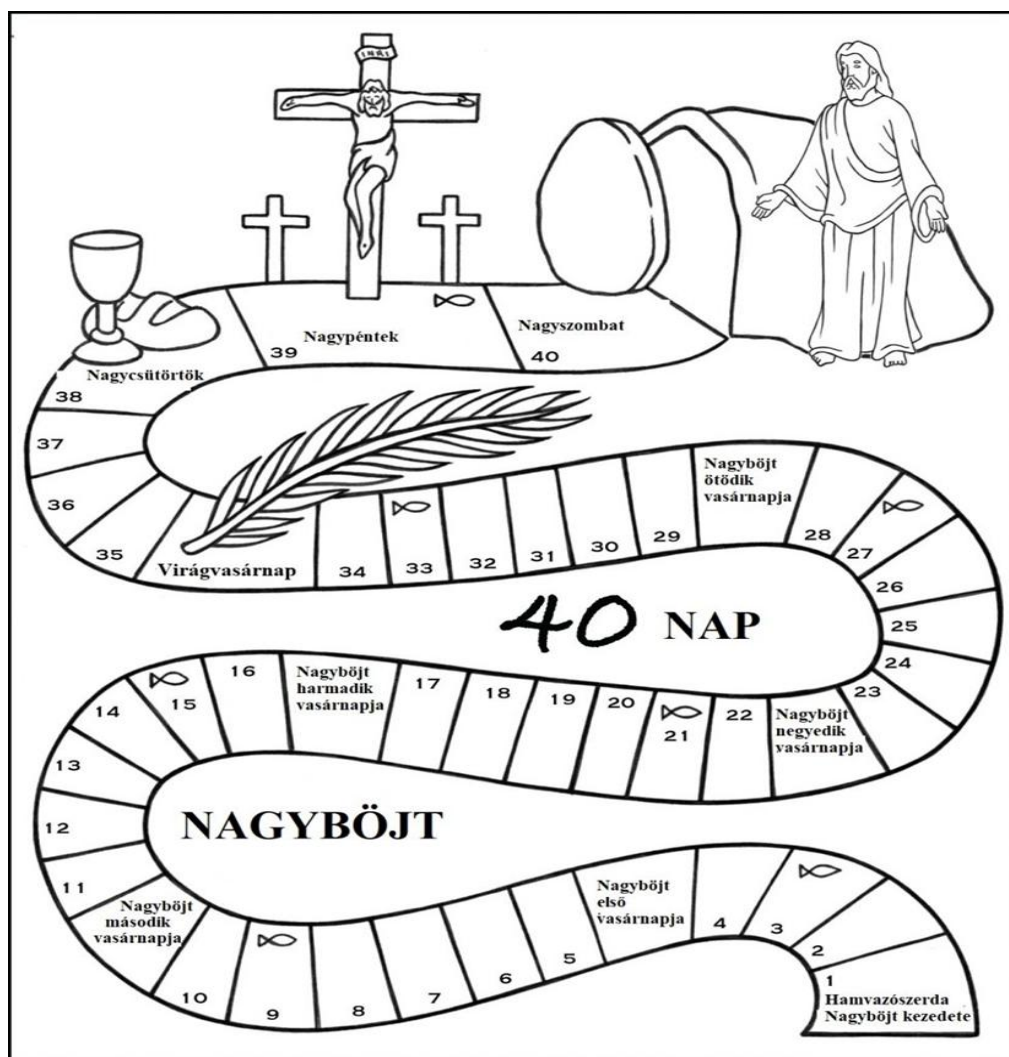
Papírszövés

A tevékenységhez papíresíkokra van szükségünk. A legpraktikusabb, ha papírkeretben végezzük a bűjtatást. A munkafolyamat egyszerű: a keresztesíkokat egyszer alul, egyszer felül kell bedugni. Nagyobb és kisebb lyukakat is használhatunk a bűjtatáshoz.

A papírkeret úgy alakítható ki a legegyszerűbben, ha a lapot ketté hajtjuk és a hajtás mentén bevagdossuk, de nem teljesen végig vágva. Nem szükséges, hogy egyformán szélesek legyenek a papíresíkok, amiket majd bűjtatni fogunk. Kimondottan szép hatást érhetünk el, ha különböző szélességű csíkokkal dolgozunk. Bátran, szabadon használjuk a színes papírokat!

Böjti Naptár

Egyházkerületi női csendesnap Nagydobronyban Szolgáljatok az Úrnak örömmel!

Az utóbbi években jelentősen megváltozott a kárpátaljai magyarság helyzete, sok az elszakíttóságban élő család, hiányoznak a férfiak, akiknek a helyét, feladatát, munkakörét is sokszor a nőknek kell felvállalniuk, betölteniük. Közösségeink létszáma is csökkent. Számos olyan dolog történt, ami elvett lelkesedésünkből vagy akadályozott bennünket abban, hogy örömmel végezzük szolgálatunkat. Sokan elfáradtak, elcsüggedtek, de minden nehézség ellenére is reménységgel és bizakodással kell tekintenünk a jövőbe, hogy Isten képes újra örömet adni abban, amire elhívott, és amivel megbízott minket – hangzott el a március elsején megtartott egyházkerületi női csendesnapon. Melyet az Ungi Református Egyházmegye kezdeményezésére azért is szerveztek, hogy hitünkben megerősítsen, erőt adjon és kitartásra buzdítson, hogy a nehézségek ellenére is, Isten akaratát elfogadva, hűségesen teljesítsük a ránk bízott feladatokat. Hogy a 2025-ös évben is – melyet a Kárpátaljai Református Egyházkerület a szolgálat éveként hirdetett meg, s melynek vezéregyje: „*Szolgáljatok az Úrnak örömmel, menjetek eléje vigadozva*” (Zsolt 100, 2) – örömmel és hálaadással tudjunk szolgálni. Az alkalomra mintegy másfélezer asszonytestvér érkezett a Kárpátalja minden szögletéből, zsúfolásig megtöltve a csendesnapnak otthont adó nagydobronyi református templomot.

Nőnek lenni hivatás, mellyel Isten bízta őket, kezdte *Kolozsy András* helyi lelkész, az Ungi Református Egyházmegye esperese. Aki nyitóáhitatában a Pál rómaiakhoz (Róm 16, 1-2) írott leveléből ismert Fébét, a kenkhreai gyülekezet „szolgáját” állította a hallgatóság elé, aki „sokaknak lett pártfogója”, Pálnak is. Fébé tettekkel is szolgált, olyan nő volt, akire sokak támaszkodhattak. Ma is áldás a családban az ilyen asszony, feleség, anya, nagymama. Ma nem könnyű Kárpátalján nőnek lenni, de Isten erőt ad, s megbecsülését fejezi ki azok felé, akik erősen állnak, rendületlenül buzgólkodnak az Úrnak dolgában: „*A ti munkátok nem hiábavaló az Úrban.*”

Az igehirdetés szolgálatát végző *Balog Zoltán*, a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke Lukács evangéliuma alapján arra hívta fel a figyelmet, hogy Jézus a legnehezebb körülmények között is segít kiegyenesedni, hogy felemelt fővel tudjunk felfelé nézni, meglátni azt a másik országot, amit az Úr készít számunkra. Erőt ad ahhoz is, hogy az újjászületett,

kiegyenesedett emberek másokról is gondoskodni tudjanak. Még ha olykor kicsiknek is érzik magukat. A kovász is kicsi, amit az asszonyok a lisztbe kevernek, s ami megkeleszti azt, de a kenyérrel másokat is táplálnak. A gazda a kicsiny mustármagot veti el, de abból az Úr hatalmas fát nevel, melynek ágain fészket rakhatnak az égi madarak. Nőnek, férfinak egyaránt megvan a maga feladata Isten országának építésében: etetni és használni kell a kovászt, sütni kell a kenyeret, el kell vetni a mustármagot. A mustármaghitünk, kovászhitünk építi Isten országát.

Tapolyai Emőke klinikai szakpszichológus *Ébredj az életre. Remény a lehetetlenben* címmel megtartott előadásának elején a mai kárpátaljai helyzetet s annak következményeit vázolván, elmondta: bele lehet fáradni a bizonytalanságba. Abba, hogy úgy érezzük, mintha az imáink nem találnának meghallgatásra. Nem értjük a miérteket. Elcsüggedünk. Kimerülünk és elzárkózunk magunktól, egymástól és Istentől. A belefáradás elveszi tőlünk a reményt. Az, hogy kicsinek érezzük magunkat – az előadó Gedeon példáját hozta a hallgatóság elé –, akadály tud lenni. De néha el kell jutnunk arra, hogy felismerjük a tehetetlenségünket, hogy hittel tudjunk leborulni Isten előtt, hogy meghalljuk: „*Az Úr veled, erős férjű.*”

Veletek az Úr, erős nők! – bátorította az asszonyokat Tapolyai Emőke. Aki arra buzdított, hogy keressük magunkban azt az erőt, amit az Isten adott. Ha megtaláltuk, ő megsokszorozza azt. Élettel teli békeközpontot hozunk létre otthonainkban. Nincs annál nagyobb erő, mint amikor Isten lakik az otthonainkban.

Az előadó arra is felhívta a figyelmet, hogy amire nézünk, amire tekintetünket szegezzük, az megpecsételi életünket. Ne a sátán csábításának engedelmesskedjünk hát, hanem nézzünk fel a keresztre, arra az Istenre, aki azt mondja: „*Veled az Úr!*” Kérjük a zsoltárossal együtt: „*Eleveníts meg engem, Uram, a te nevedért!*” Kelts életre, s azt akarom, hogy az én házam népe is éljen!

Ébredjünk szolgálatra! Szolgálni csak az tud, aki ismeri és hittel elfogadta Jézust. Amit Ő tett az az értünk való igaz szolgálat, mert a Fiú nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon nekünk, értünk. A szolgálat azt jelenti, hogy másoknak akarunk segíteni. A szolgálat ott kezdődik, amikor önmagunkat átadjuk Jézusnak. Így ez nem alkalmi szolgálat lesz, hanem életstílus.

Aki vele akar szolgálni, az ő társaságában lesz, fogalmazott előadásában *Koncz-Vágási Katalin* református lelkész, a Magyarországi Református Nőszövetség elnöke.

Bibliai példákön mutatta be az asszonyok hitének erejét. Szólt azokról a szolgáló életű nőkről, akik felismerték a helyüket, feladatukat, és meghatározó szerepet töltek be az Isten által választott vezetők mellett. Illetve azokról az asszonyokról is szó esett, akik Jézus lábaihoz telepedve a szűkebb tanítványi körébe kerültek. Kiemelten szólt a férj és a feleség, a közösség „egy szívvel és egy lélekkel” imádkozásának fontosságáról, hogy szövetségben legyünk Istennel és egymással, hogy tudjuk – ahogy a nőszövetség jelmondata is biztat – egymás terhére hordozni a családban, a közösségben. Értékes vagy! Ezt mutasd fel! Van közösséged, s ezt te is építheted! *Légy lámpagyújtogató*, zárta gondolatait az előadó *Reményik Sándor* versét idézve.

Köszöntötte a résztvevőket *Mecseri Mónika*, a Máramaros-Ugocsa Egyházmegye Nőszövetségének titkára, aki az alkalmon hallott fontos üzeneteket így foglalta össze: tudnunk kell másokat részesíteni abból a jóból, amit mi kaptunk Istentől; az Úr velünk van, erős nőekkel, legyünk a közösségünkben mi azok, akik elindítjuk a változást; ébredjünk fel a szolgálatra. „*Akik az Úrban bíznak, olyanok, mint a Sion hegye, amely nem inog, hanem örökre megáll*” – bátorított a 125. zsoltár szavaival.

Annyi minden történt velünk az elmúlt időszakban. Megpróbáltunk odafigyelni Istenre, mit akar mondani nekünk? – tette fel a kérdést *Jakab Krisztina*, a Beregi Egyházmegye Nőszövetségének elnöke. Aki a Jeremiás próféta könyve üzenetével bátorította a résztvevőket: „*Én vagyok az ÚR, minden élőknek az Istene. Van-e számomra lehetetlen?*” Istennél nincs lehetetlen, ő ki tud hozni az aggodásból, erőt ad a legnehezebb időkben is, ha tőle kérjük azt, mondta.

Mit visztek magatokkal erről a csendesnapról? – tette fel a kérdést záróahítatában *Zán Fábán Sándor*, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke. Olyan az Isten országa, mint amikor a gazda a mustármagot elveti, vagy az a kovász, amit a gazdaasszony a liszthez kever. Mi lehetünk a mustármag, a kovász. Lehet, hogy kevésnek tűnik mindaz, amit ma itt meghallottunk, de ha jó helyen és idejében elvetjük a magot, ha kovászként leszünk otthonainkban, a gyülekezetünkben, Isten kimunkálja a növekedést. Csak végezzük el a vetést, a dagasztást, és a mag kikel, a térsza megkél – bátorított a püspök.

Az alkalmat – mely püspöki áldással, közös énekléssel és szeretetvendégséggel ért véget – *Györkéné Csákány Marianna*, a kisgejőci gyülekezet kántora, illetve a nagydobronyi *Zöld Ag Énekkar* dicsőítő szolgálata tette igazán felemelővé. *Marton Erzsébet*

karpatinfo.net

Házasság hete

Beszélgetsetek a házasságokért!

Áldás

*Áldjon meg titeket a teremtő Isten,
Ki szavával alkotott földön és égen.*

Ő legyen mindig veletek,

Beszéljen hozzátok, ha kétségbe estek.

Adjon biztatást, ha megfáradtok,

Ha szeretet és szó híjával vagytok.

Adjon erőt, hogy újrakezdjétek,

Ha nehéz, is, egymáshoz beszéljétek,

Találjon utat hozzátok hegyelme,

Ne lankadjon szívetek figyelme.

Békéje, fénye, Lelke áradjon,

Nálatok hanggá, üzenetté váljon.

A mindennapok fakó szürkeségében,

Ő adjon színt, reményt szívetekben.

Újra-teremtő igéje veletek legyen,

Igy kísérjen áldásával az Isten.

Amen.

Határon átívelő találkozások

Ez év januárjában kapott meghívást gyülekezetünk, és annak lelkipásztora, hogy a Magyarország határán túl, de ahhoz nagyon közel fekvő két településen, *Mezőbajon* és *Anton* szolgáljon, a helyi református gyülekezetekben az ökumenikus imahét keretében.

Nagy örömmel, és vidáman érkezünk meg kilenc fős küldöttségünkkel Mezőbajra, ahol találkozhattunk a lelkipásztorokkal, akik kezdeményezték több, határhoz közel eső gyülekezettel, így velünk is a testvéri kapcsolat felvételét most, hogy már szabadon lehet közlekedni.

Demeter Szilárd és kedves felesége *Márta* példásan fogja össze az gyülekezeteket, aktívan vezetik azok életét. A fiatalokkal együtt mennek és szolgálnak, ki hegedűn, ki gitáron, ki a hangjával. Csodálatos volt résztvenni ezeken az istentiszteleteken.

Anton a picike, egyszobányi gyülekezeti teremben voltunk együtt. A gyülekezet templomfelújításba fogott, amit itt is különféle pályázatokból tudnak megvalósítani. A gyülekezet nagyon boldog volt, mert általában nem szoktak ennyien lenni. Elmondták, hogy amikor még volt cukorgyár Sarkadon, az ott működő vasútnak a hangja, vagy a munka kezdetét jelző kürtző odahallatszott hozzájuk. Igen, nagyon közel van a határ, nem véletlenül van Sarkadon az Anti út, hiszen az Antra vezet.

Kurióznak számított ezen az alkalmon, hogy egy Nigériából érkezett fiatalember is részt vett az istentiszteleten. Demeter Márta nagytiszteletű asszony elmondta, hogy többen is vannak a faluban Nigériából. Egy nagyobb cég hozta őket Romániába, és a megélhetésért, az életben maradásért jöttek. S bár nem sokat értett az istentiszteletből, mégis ez a fiatalember is vágyott Isten közelébe, olyanok közé, akik ugyanazt a Krisztust ismerik, mint ő. Mi ez, ha nem ökumenizmus, mi ez, ha nem igazi közösség Krisztusban! Az alkalom után szeretetvendégség volt, ahol előkerültek a jó házi sütemények, melyeket szeretettel hoztak az asszonytestvérek, akik itt is, és Mezőbajon is összefognak nemcsak ilyenkor, hanem a hétköznapiakban is.

Mezőbajra visszatérve aztán a gyülekezetünk kilenc fős közössége hallhatott erről is. Az istentisztelet után bent a templomban volt a szeretetvendégség. Megtudtuk Demeter Szilárd lelkipásztortól, és a gondnoktól, hogy az ottani asszonyok, amikor hétről hétre összegyűlnek, akkor csigát csinálnak, annak bevételéből tudnak valamit elkészíttetni a templom, vagy a gyülekezet számára.

Jó volt látni az összefogás erejét, az egyet akarás lehetőségeit és áldásait. Idősek és fiatalok, kicsik és

nagyok voltak itt együtt nagy szeretetben és egyetértésben.

Ezek után jött a meglepetés, mert nem engedtek minket haza éhes gyomorral, bár a szeretetvendégségen egyáltalán „nem éhezünk.” Az egyik presbiter meghívott minket magához vacsorára. Készültek, és vártak minket. Jólesett ez a kedvesség, és hamar megfogalmazódott a csapatunkban, hogy visszahívjuk mi is őket.

(Konecz Zsolt)

2025. május 24-én szombaton a Magyar Református Egységnap alkalmából Debrecenben, a Kossuth téren - a Nagytemplom előtt - 14 órakor szabadtéri istentisztelet lesz, melynek végén közös úrvacsorával fejezik ki lelki egységüket a reformátusok.

Már az istentiszteletet megelőzően több helyszínen kiegészítő programok zajlanak:

- A főtéren koncertek, bemutatók kapnak helyet, - a Nagytemplomban Nőszövetségi konferencián,

- a Kistemplomban kórustalálkozón vehetnek részt a Kárpát-medence számos pontjáról érkezők,

- az Emlékkertben gyermekprogramok várják a családokat,

- a Déri tér az ifjúsági színpad helyszíne lesz,

- a Debreceni Református Kollégiumban a Kollégiumi Baráti Kör tartja közgyűlését.

- Az egységet kifejezi a közös kenyérdagasztás is, amely már szombaton reggel kezdődik az anyaországi és határon túli egyházkerületek képviselőinek részvételével.

- A Piac utca sétálóövezeti részén a Lehetőségek Piacja várja a Debrecenbe látogatókat, ahol az ideiglenesen felállított standoknál bemutatkoznak többek között az egyes részegyházak, a szolgálati ágak, oktatási intézmények, valamint a református ízek.

- Az Egységnaphoz kapcsolódóan 2025. május 23-án, pénteken tartja éves ülését a Generális Konvent elnöksége és a Magyar Református Egyház Közös Zsinata is, este pedig ünnepi gálaműsor keretében mutatják meg magukat a református kulturális értékek.

Gyülekezeti Krónika

A keresztség sákramentumában részesült:

Házi Márk Bálint és Házi-Tóth Enikő leánya: **Panna Róza**

Felnőtt konfirmáció és keresztség:

Házi-Tóth Enikő

„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! Ha vízben kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg téged. Mert én, az Úr vagyok a te Istened.” (Ézsaiás 43,1-3)

Gyülekezetünkben elhunytak és eltemettek:

Veres Gábor 86 évet élt testvérünk – Sarkad, Veress Ferenc u. 13. sz. alatti lakos. Vigasztaló ige: 1Mózes 35,29: *Akkor elhunyt Izsák, meghalt öregén, betelve az étellel, és elődei mellé került. Fiai, Ézsau és Jákób temették el. Zsidókhoz írt levél 13,14: Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.*

Pusztai György 86 évet élt testvérünk – Sarkad, Zöldfa u. 25. sz. alatti lakos. Vigasztaló ige: Zsoltárok 103,15-18: *Az ember napjai olyanok, mint a fű, úgy virágzik, mint a mező virága. Ha végigsöpör rajta a szél, vége van, még a helyét sem lehet felismerni. De az Úr szeretete mindörökké az istenfélőkkel van, és igazsága még az unokáikkal is; azokkal, akik megtartják szövetségét, és törődnek rendelkezéseinek teljesítésével.*

**A Mindenható Isten enyhítse
a gyászolók fájdalmát!**

A Sarkad-Belvárosi Református Egyházközség
időszakosan megjelenő lapja
Szerkesztő-bizottsági tagok:
Dr. Koncz-Vágási Katalin és Koncz Zsolt lelkipásztorok
Dr. Taybani Jamal főgondnok
Péntek István presbíter
Felelős kiadó: az egyházközség elnöksége
5720 Sarkad, Veress Sándor u. 15.
Telefon: 20/429 – 1285
E-mail: sarkad-belvaros@reformatus.hu
Web: www.reformatus-sarkadbelvaros.hu
www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-Egyházközség

Reményik Sándor: Lámpagyújtogató

Egyszer volt, rég volt. Azt kérdezték tőlem:

„Mi leszel, kisfiam, ha nagy leszel?”

„Lámpagyújtogató” -feleltem én.

Agyermek együgyű feleletén

Nevettek akkor szülők, ismerősök.

Mért volt, mért nem volt, én azt nem tudom.

Nekem a csendes ember imponált,

Ki ballagott a bús utcák során,

I amerre ment,

Világosság támadt a nyomdokán.

Csak felnyújtott egy lángvégű botot,-

Egy lobbanás- s az ember fölehajta

Az esti csendben tovább baktatott.

Csak ment tovább a sötétség fele.

Amde mögötte diadallal égtek

A lámpák, miket meggyújtott keze.

Egyszer volt, rég volt, hogy kérdezték tőlem:

„Mi leszel, kisfiam, ha nagy leszel?”

Azóta sokat óvtam, verekedtem,

Azóta sűrűbb lett az éjszaka.

És végül-lámpagyújtogató lettem.

„Közeledjete az Istenhez és Ő közeledni fog hozzátok.” (Zakab 4,8)

HAGYOMÁNYOS ÉS ONLINE ALKALMAINK

Reggeli csendes percek: a hét minden napján –
[www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-
Egyházközség](https://www.facebook.com/Sarkad-Belvarosi-Reformatus-Egyhazkozseg)

**Intézményi reggeli áhítat és munkatársi
Biblióra** a Klub teremben: szerda reggel 7:30

Imaközösség és Hétközi Biblióra a
Gyülekezeti teremben: szerda délután 4 óra

Vasárnapi Istentisztelet a Templomban:
vasárnap délelőtt 10 óra

Gyermek-istentisztelet: vasárnap de. 10 óra

Ifjúsági Biblióra: szombat du. 4 óra

Istentisztelet Újszalontán: hónap első vasárnap
du. 14:30

Online Istentisztelet keddenként a **Sarkad TV**
rén – <https://www.facebook.com/tv.sarkad>

[www.facebook.com/Sarkad-Belvárosi-Református-
Egyházközség](https://www.facebook.com/Sarkad-Belvarosi-Reformatus-Egyhazkozseg)

Műszövetség: hónap első kedd du. 5 óra – a
Gyülekezeti teremben

Férfikör: hónap első szerda du. 5 óra – a
Gyülekezeti teremben

Nagyheti Istentiszteletek:

Virágvasárnap: 2025. április 13.
de. 10 óra – Ünnepi Istentisztelet
du. 3 óra – Kézműves délután

2025. április 16. szerda du. 5 óra
Bűnbánati Istentisztelet

Nagyesütörtök: 2025. április 17. du. 5 óra
Széder-este

Nagypéntek: 2025. április 18.
de. 10 óra – Ünnepi Istentisztelet
du. 5 óra – Passió Istentisztelet

Nagyszombat: 2025. április 19. du. 5 óra
Bűnbánati Istentisztelet

Húsvét I. nap: 2025. április 20.
de. 10 óra – Úrvacsorás Ünnepi Istentisztelet
du. 14 óra 30 perc – Úrvacsorás Ünnepi
Istentisztelet Újszalontán

Húsvét II. nap: 2025. április 21.
de. 10 óra – Ünnepi Istentisztelet

Nyári táborok:

Gyülekezeti és Intézményi

Kirándulás:

Hegyközszentmiklós
2025. június 25–29.

Vakáció Biblia-tábor:

2025. július 7–11.

Konfirmandus és Ifjúsági Tábor

Fony:

2025. július 21–24.

Egyházmegyei Női
Konferencia

2025. április 12.

Füzesgyarmat